

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 såvitt avser utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller näraliggande frågor. Vidare behandlas i betänkandet Riksrevisionens styrelses framställning angående snabba asylprövning, 2004/05:RRS15, jämte tre motioner väckta med anledning av framställningen.

I en motion föreslås att ytterligare medel anslås med anledning av riksdagens beslut om att införa en tillfällig ordning vad avser möjligheterna att få till stånd en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd för vissa grupper som kommit att vistas lång tid i Sverige och vars avvisnings- eller utvisningsbeslut av olika anledningar inte har verkställts.

I övriga motioner tas upp bl.a. frågor som rör avveckling av Integrationsverket, ytterligare åtgärder mot s.k. hedersrelaterat våld, HBT-frågor samt handläggningstider i asylärenden.

Utskottet föreslår att riksdagen skall besluta att till anslagen 10:3 Kommunersättning vid flyktningmottagande, 12:1 Migrationsverket, 12:2 Ersättningar och bostadskostnader samt 10:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden anslå 1 miljard kronor, 50 miljoner kronor, 200 miljoner kronor respektive 10 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit.

De under utgiftsområdet föreslagna anslagsbeloppen uppgår härefter till drygt 8,2 miljarder kronor för 2006. Av dessa hänförs ca 2,8 miljarder kronor till integrationspolitiken, ca 10 miljoner kronor till minoritetspolitiken och resterande belopp till migrationspolitiken.

Utskottet tillstyrker därmed en motion (s, v, mp) samt i övrigt regeringens förslag till medelsfördelning.

Vidare föreslår utskottet att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om ökade möjligheter till bl.a. vidarebosättning i Sverige genom en annan fördelning av tillgängliga resurser för migrationspolitiken. Därmed tillstyrker utskottet helt eller delvis några motioner.

Utskottet avstyrker Riksrevisionens styrelses framställning samt övriga motioner.

I ärendet finns tio reservationer och sju särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Redogörelse för ärendet.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Integrationspolitiken.....	8
10:1 Integrationsverket.....	8
10:2 Integrationsåtgärder.....	11
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande.....	16
10:4 Hemutrustningslån.....	19
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering.....	20
Storstadspolitiken.....	22
Migrationspolitiken.....	23
12:1 Migrationsverket.....	23
12:2 Ersättningar och bostadskostnader.....	30
12:3 Migrationspolitiska åtgärder.....	32
12:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden och 12:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden.....	34
12:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	35
12:7 Utresor för avvisade och utvisade.....	36
12:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar och 12:9 Utlänningsnämnden.....	38
Minoritetspolitiken.....	39
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.....	39
Reservationer.....	41
1. S.k. hedersrelaterat våld m.m., punkt 3 (kd).....	41
2. Lokala satsningar m.m., punkt 5 (fp).....	41
3. Stöd för avhoppade nazister m.m., punkt 6 (v).....	42
4. Tillsyn av tolkförmedlingarna, punkt 7 (v, mp).....	43
5. Handläggningstider m.m., punkt 9 (fp).....	43
6. Handläggningstider m.m., punkt 9 (kd).....	44
7. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (fp).....	45
8. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (c).....	45
9. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (mp).....	46
10. Flyktingkvoten, punkt 11 (v).....	47
Särskilda yttranden.....	48
1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (m).....	48
2. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (fp).....	49
3. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (kd).....	49
4. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (c).....	51
5. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (kd, v, c, mp).....	51
6. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (v).....	52
7. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (m).....	52

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....	53
Proposition 2005/06:1.....	53
Framställning 2004/05:RRS15.....	53
Följdmotioner med anledning av framst. 2004/05:RRS15.....	53
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004.....	54
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005.....	55

Bilaga 2

Förslag till beslut om anslag under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.....	60
---	----

Bilaga 3

Regeringens och partiernas förslag till anslag för 2006 under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.....	61
---	----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

a) Riksdagen godkänner att under 2006 lån får tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 2 000 000 000 kr.

b) Riksdagen anvisar anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för budgetåret 2006 enligt utskottets förslag i bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 8 punkt 1 och motion 2005/06:Sf431 yrkande 4, bifaller delvis proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 8 punkt 2 och avslår motionerna 2004/05:Sf365 yrkande 16, 2005/06:Sf333 yrkande 5, 2005/06:Sf370, 2005/06:Sf373 yrkandena 8, 23 och 25–28, 2005/06:Sf383 yrkande 7, 2005/06:Sf389 yrkandena 20, 23 och 37, 2005/06:Sf403 yrkande 2 och 2005/06:Sf430 yrkandena 1–4, 6 och 7.

2. Länsexperter för integration

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf261.

3. S.k. hedersrelaterat våld m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N241 yrkande 3, 2005/06:Ju306 yrkande 20, 2005/06:U382 yrkande 8 och 2005/06:Sf220.

Reservation 1 (kd)

4. HBT-personer med invandrarbakgrund

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf333 och 2005/06:Sf250 yrkandena 2 och 3.

5. Lokala satsningar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf236 yrkandena 1 och 4 samt 2005/06:Sf383 yrkande 4.

Reservation 2 (fp)

6. Stöd för avhoppade nazister m.m.

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf398 yrkandena 1–3.

Reservation 3 (v)

7. Tillsyn av tolkförmedlingarna

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf391.

Reservation 4 (v, mp)

8. Hemutrustningslån

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf268.

9. Handläggningstider m.m.

Riksdagen avslår framställning 2004/05:RRS15 punkterna 1–3 och motionerna 2004/05:Sf19 yrkandena 1–3, 2004/05:Sf21 yrkandena 2–4 och 2005/06:Sf388 yrkande 13.

Reservation 5 (fp)

Reservation 6 (kd)

10. Uppehållstillstånd efter viss tid

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf20, 2004/05:Sf21 yrkande 1, 2005/06:Sf304 och 2005/06:Sf334 yrkande 9.

Reservation 7 (fp)

Reservation 8 (c)

Reservation 9 (mp)

11. Flyktingkvoten

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om ökade möjligheter till vidarebosättning i Sverige genom en annan fördelning av tillgängliga resurser för migrationspolitiken. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf379 och bifaller delvis motionerna 2005/06:Sf334 yrkande 25 och 2005/06:Sf364 yrkande 10.

Reservation 10 (v)

12. Kostnader för avvisning

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf204.

Stockholm den 15 november 2005

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd)*, Anita Jönsson (s), Per Westerberg (m)*, Bo Könberg (fp)*, Mona Berglund Nilsson (s), Mariann Ytterberg (s), Lennart Klockare (s), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Birgitta Carlsson (c)*, Göte Wahlström (s), Anna Lilliehöök (m)*, Yilmaz Kerimo (s), Mona Jönsson (mp), Anita Sidén (m)*, Kalle Larsson (v) och Anne-Marie Ekström (fp)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 1

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 såvitt avser utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller näraliggande frågor. Även Riksrevisionens styrelses framställning angående snabbare asylprövning, 2004/05: RRS15, jämte tre motioner väckta med anledning av framställningen behandlas i betänkandet. De behandlade förslagen återfinns i bilaga 1.

Med anledning av Riksrevisionens styrelses framställning har företrädare för Riksrevisionen, Statskontoret, Migrationsverket och Utrikesdepartementet besökt utskottet och informerat om bl.a. Migrationsverkets arbete med prognos- och analysarbete.

Utskottets överväganden

Integrationspolitiken

Integrationspolitiken omfattar frågor om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller religiös bakgrund, invandrades etablering i det svenska samhället, svenskt medborgarskap, ersättning till kommunerna för flyktingmottagande samt åtgärder för att förebygga och motverka etnisk och religiös diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Inom politikområdet finns myndigheterna Integrationsverket, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) och Nämnden mot diskriminering.

Målen för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund, en samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund och en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar och som alla oavsett bakgrund kan vara delaktiga i och medansvariga för.

Integrationspolitikens mål är sektorsövergripande. För att målen skall uppnås krävs insatser riktade till hela samhället inom flertalet politikområden.

10:1 Integrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om Integrationsverkets avveckling och om länsexperter för integrationsfrågor.

Propositionen

Integrationsverket är central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor. Verket har ett övergripande ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag inom olika samhällsområden samt för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället. En central uppgift för myndigheten är att följa och utvärdera samhällsutvecklingen mot bakgrund av samhällets etniska och kulturella mångfald. Regeringen bedömer att Integrationsverkets verksamhet kan bedrivas med oförändrat anslag.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen har tillsatt en parlamentarisk kommitté (dir. 2005:94) med uppdrag att göra en översyn av integrationspolitikens mål, inriktning, organisation och effektivitet. Kommittén

skall även överväga hur de statliga myndigheternas ansvar för integrationspolitikens genomförande på nationell och regional nivå kan bli tydligare samt analysera Integrationsverkets roll och uppgift.

För år 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 91 024 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2006

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion 2005/06:Sf430 yrkande 7 i denna del att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit. I samma motion yrkande 1 begär motionärerna ett tillkännagivande om att en avveckling av Integrationsverket inleds. Vidare begärs i yrkandena 2 och 3 tillkännagivanden om en överföring av introduktionsenheten till Migrationsverket samt att Migrationsverket skall distribuera kommunersättningar vid flyktingmottagande.

Folkpartiet

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf370 i denna del att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf383 yrkande 7 ett tillkännagivande om att lägga ned Integrationsverket och kraftigt reformera AMS.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 61 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

I samma motion yrkande 26 begärs beslut om att avveckla Integrationsverket fr.o.m. den 1 juli 2006 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar. Ett liknande yrkande finns i motion 2005/06:Sf389 yrkande 37 av Sven Brus m.fl. (kd) i form av ett tillkännagivande.

Centerpartiet

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2005/06:Sf403 yrkande 2 i denna del att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2005/06:Sf333 yrkande 5 ett tillkännagivande om att avveckla Integrationsverket.

Övrig motion

I motion 2005/06:Sf261 begär Inger Lundberg m.fl. (s) ett tillkännagivande om översyn av förutsättningarna för att inrätta länsexperter för integration. En översyn av organisationen av integrationsarbetet på regio-

nal och nationell nivå är enligt motionärerna nödvändig. Motionärerna menar vidare att genom en omfördelning av resurser bör länsstyrelserna ges tillgång till länsexperter för integrationsfrågor.

Utskottets ställningstagande

Integrationsverket inrättades som en direkt följd av den nya integrationspolitiken den 1 juni 1998. Verket har ett övergripande ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag på olika samhällsområden och för att stimulera integrationsprocesserna i samhället. Enligt utskottets mening är Integrationsverkets uppgifter mycket betydelsefulla för att skapa en samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund.

Trots ett aktivt integrationsarbete framgår emellertid av budgetpropositionen att arbetslösheten för utrikes födda fortfarande är betydligt högre än för inrikes födda. Dessutom framgår att trots ett medvetet arbete mot diskriminering har ungefär var sjätte person bevittnat någon form av etnisk diskriminering på offentlig plats. Vikten av ett väl fungerande integrationsarbete är mot bakgrund av de negativa tendenserna mycket angeläget.

Utskottet har tidigare framhållit behovet av att utvärdera Integrationsverket och dess uppdrag. Riksdagens revisorer har efter en granskning inlett av utskottet, rapport 2002/03:RR16, framhållit att verkets roll i förhållande till andra myndigheter måste tydliggöras samt att de statliga myndigheternas ansvar för integrationspolitiken måste förtydligas. Riksrevisionen lämnar liknande synpunkter i sin rapport från granskningen av hur regeringen genomfört integrationspolitiken. I granskningsrapporten Från invandrapolitik till invandrapolitik (RiR 2005:5) framhålls bl.a. att regeringen bör precisera och förtydliga innebörden av de integrationspolitiska målen inom olika samhällsområden och nivåer samt förtydliga Integrationsverkets roll.

Den 1 september 2005 tillsatte regeringen en parlamentarisk kommitté (dir. 2005:94) som skall se över integrationspolitikens mål, inriktning, organisation och effektivitet, något som utskottet välkomnar. I uppdraget ingår särskilt att överväga hur de statliga myndigheternas ansvar för integrationspolitikens genomförande på nationell och regional nivå kan bli tydligare samt analysera Integrationsverkets roll och uppgift. I uppdraget ingår också att pröva vilken roll länsstyrelserna kan ha i genomförandet av integrationspolitiken på regional nivå. Uppdraget skall redovisas senast den 1 juni 2007.

Genom de ändringar i utlänningslagen som trätt i kraft den 15 november 2005 (bet. 2005/06:SfU5) införs en tillfällig ordning med vidgade möjligheter att bevilja uppehållstillstånd. Utskottet konstaterar att detta kommer att ställa ökade krav på Integrationsverket att bl.a. träffa avtal med kommuner om mottagande av flyktingar m.fl.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2005/06:Sf430 yrkandena 1–3 och 7 i denna del, 2005/06:Sf370 i denna del, 2005/06:Sf383 yrkande 7 samt

2005/06:Sf373 yrkandena 26 och 28 i denna del. Även motionerna 2005/06:Sf389 yrkande 37, 2005/06:Sf403 yrkande 2 i denna del, 2005/06:Sf333 yrkande 5 samt 2005/06:Sf261 avstyrks med det anförda.

10:2 Integrationsåtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden bl.a. om ytterligare åtgärder mot s.k. hedersrelaterat våld, om uppmärksammande av HBT-frågor, om förändrade satsningar till förenings- och organisationslivet och om behovet av tillsyn och kontroll av tolkförmedlingarna..

Jämför reservationerna 1 (kd), 2 (fp), 3 (v) och 4 (v, mp).

Propositionen

Anslaget disponeras av Integrationsverket för stöd till organisationer som främjar integration, för åtgärder som stimulerar integrationsprocesserna i samhället och för insatser som förebygger och motverkar främlingsfientlighet, rasism och etnisk diskriminering. En del av anslaget disponeras av regeringen för särskilda åtgärder för att underlätta situationen för ungdomar som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld.

Enligt tidigare anvisade medel disponerar regeringen mellan år 2003 och 2007 sammanlagt 180 miljoner kronor för en långsiktig satsning för att stimulera inrättandet av skyddat boende, vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar, framför allt flickor och unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld samt förebyggande insatser. Under åren 2003–2005 har medel huvudsakligen fördelats till länsstyrelserna för bl.a. en kartläggning av länens behov av skyddat boende och därefter för att stimulera inrättandet av skyddat boende. Under kommande år kommer en ökad satsning att göras på förebyggande verksamhet. Anslaget bör enligt regeringen tillföras ytterligare 2 miljoner kronor under år 2006 till jourverksamhet för flickor och unga kvinnor.

Vidare avser regeringen att låta Integrationsverket disponera sammanlagt ca 46 miljoner kronor för stöd till verksamhet som bedrivs huvudsakligen av organisationslivet. Av dessa medel avser ca 24 miljoner kronor organisations- och verksamhetsbidrag samt projektstöd. Stödet till lokal verksamhet bör enligt regeringen förstärkas med 3 miljoner kronor per år. Totalt kan Integrationsverket därmed fördela 14 miljoner kronor till lokal verksamhet mot diskriminering. Vidare får verket disponera högst 5,5 mil-

joner kronor till den ideella föreningen som driver Centrum mot rasism och högst 2,4 miljoner kronor för stöd till verksamhet för personer som lämnar rasistiska grupper.

Mot bakgrund av behovet att utveckla en effektivare och snabbare etablering för nyanlända invandrade personer genom regional och lokal samverkan föreslår regeringen att anslaget tillförs 20 miljoner kronor per år 2006 och 2007.

För år 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 108 120 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2006

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion 2005/06:Sf430 yrkande 7 i denna del att riksdagen anvisar 36,2 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att en avveckling av politikområde 10:2 Integrationsåtgärder inleds. Motionärerna vill dock ge fortsatt stöd åt bl.a. verksamhet för personer som vill lämna rasistiska grupper samt till åtgärder för unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 42,5 miljoner kronor mindre än vad regeringen har föreslagit.

Motionärerna hänvisar till motion 2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. där satsningen på de lokala diskrimineringsbyråerna avvisas. Länsstyrelserna och kommunerna skall ta det regionala och lokala ansvaret för att motarbeta diskriminering, rasism och främlingsfientlighet. Kristdemokraterna anser att goda insatser mot diskriminering, rasism och främlingsfientlighet kan göras inom ramen för de redan avsatta medlen för åtgärder mot diskriminering m.m.

Övriga motioner

I motion 2005/06:Sf220 av Torsten Lindström (kd) begärs ett tillkännagivande om s.k. hedersrelaterat våld. Enligt motionären bör det göras obligatoriskt att verka för samarbete mellan frivilligorganisationer och myndigheter i kampen mot s.k. hedersrelaterat våld. Detta för att alla insatser på effektivaste sätt skall samverka så att den enskilda personen får både temporärt skydd och en långsiktig lösning på sin livssituation.

Rosita Runegrund m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:U382 yrkande 8 ett tillkännagivande om att inom den svenska integrationspolitiken särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors utsatthet för våld och ”hedersmord”.

Maria Larsson m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Ju306 yrkande 20 ett tillkännagivande om åtgärder för att stävja det hedersrelaterade våldet. Motionärerna anser bl.a. att det behövs större resurser för skyddat boende och att tänkandet som ligger bakom den s.k. hederskulturen måste tacklas.

Gunnar Andrén m.fl. (fp) begär i motion 2004/05:N241 yrkande 3 ett tillkännagivande om satsningar i Södertälje på särskilda insatser inriktade på ekonomiska förutsättningar och kulturell frihet för kvinnor med utländsk härkomst i Södertäljeregionen. Enligt motionärerna är Södertälje ett bra område för att bedriva intensiv verksamhet inriktad på kvinnors frihet, ekonomiskt och kulturellt.

Helena Bargholtz m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf250 yrkandena 2 och 3 tillkännagivanden om att lesbiska och bisexuella invandrarkvinnor inom de organisationer som i dag arbetar för homo- och bisexuellas rättigheter skall lyftas fram samt att projekt som syftar till att synliggöra lesbiska och bisexuella kvinnor i organisationer som arbetar för invandrare skall främjas. Stöd och resurser till frivilligorganisationer kan enligt motionärerna underlätta situationen för dessa kvinnor.

I motion 2004/05:Sf333 begär Börje Vestlund m.fl. (s) ett tillkännagivande om situationen för HBT-personer med invandrabakgrund. Enligt motionärerna är det orimligt att Integrationsverkets uppgift enbart tar sikte på integrationsåtgärder kring etnicitet och kultur. Det skall enligt motionärerna vara möjligt att arbeta för integration av HBT-personer med invandrabakgrund.

Ana Maria Narti (fp) begär i motion 2005/06:Sf236 yrkande 1 ett tillkännagivande om en reformering av stödet till organisationer och arbetsgrupper som verkar för lokal demokrati. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om ett verksamt arbete för förebyggande av kvinnoförtryck. Enligt motionären bör staten, landstingen och kommunerna öppna nya möjligheter för aktiviteter som växer nedifrån och upp.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf383 yrkande 4 ett tillkännagivande om resurser till föreningar i utsatta områden som kan bilda utgångspunkten i en rörelse för egenmakt och arbete.

Tasso Stafilidis (v) begär i motion 2005/06:Sf398 yrkande 1 ett tillkännagivande om stöd för avhoppade nazister. I yrkandena 2 och 3 begärs tillkännagivanden om riktat förebyggande arbete mot den nynazistiska rörelsens nyrekrytering respektive stöd för anhöriga till nynazister.

I motion 2005/06:Sf391 av Siw Wittgren-Ahl och Mariam Osman Sherifay (s) begärs ett tillkännagivande om behovet av tillsyn och kontroll av tolkförmedlingarnas verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Den etniska diskrimineringen är enligt regeringens analys i budgetpropositionen fortfarande ett av de mest betydande hindren för att nå målen om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Utskottet anser därmed att integrationspolitiska åtgärder i

allra högsta grad behövs och ser positivt på att arbetet med att motverka etnisk diskriminering och stimulera integrationsprocesserna i samhället fortsätter och förstärks.

Stödet till föreningsliv och lokala initiativ är en viktig del i de integrationspolitiska åtgärderna. Integrationsverket disponerar sammanlagt ca 46 miljoner kronor för stöd till verksamhet som bedrivs i organisationslivet. Stödet till lokal verksamhet förstärks dessutom fr.o.m. år 2006 med 3 miljoner kronor per år i extra resurser, vilket gör att Integrationsverket totalt disponerar 14 miljoner kronor att fördela till lokal verksamhet mot diskriminering. Regeringen gör dessutom en satsning på regional och lokal samverkan för att utveckla en effektivare och snabbare etablering av nyanlända invandrade personer genom att tillföra anslaget 20 miljoner kronor per år 2006 och 2007.

Angående bidragssystemet för organisationer bildade på etnisk grund skall den nyligen tillsatta parlamentariska kommittén, som uppdragits att göra en översyn av integrationspolitiken, även undersöka vilken inriktning ett framtida stöd till organisationer bildade på etnisk grund bör ha samt lämna förslag på utformning av ett sådant system. Med det ovan anförda om lokala satsningar samt den pågående översynen av bidragssystemet anser utskottet att vidare insatser för närvarande inte är aktuella på dessa områden och avstyrker därmed motionerna 2005/06:Sf236 yrkande 1 och 2005/06:Sf383 yrkande 4.

Det långsiktiga arbetet med att stimulera inrättandet av skyddat boende, vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld fortsätter. Sammanlagt disponerar regeringen 180 miljoner kronor mellan år 2003 och 2007. Regeringen beslutade i juli 2005 genom en överenskommelse med Miljöpartiet och Vänsterpartiet att tillföra länsstyrelserna ytterligare 34,5 miljoner kronor för fortsatt arbete mot s.k. hedersrelaterat våld. Under de kommande åren skall arbetet främst inriktas på förebyggande arbete. Regeringen tillför dessutom 2 miljoner under år 2006 till jourverksamhet för flickor och unga kvinnor.

Socialstyrelsen redovisade i mars 2005 två regeringsuppdrag. En samlad lägesrapport Länsstyrelsernas insatser mot hedersrelaterat våld, delrapport 2003–2004, och rapporten Nationellt konsultativt stöd för socialtjänst och andra verksamheter i arbetet mot hedersrelaterat våld med förslag om hur ett sådant stöd skulle kunna utformas. Som ett led i det fortsatta arbetet mot s.k. hedersrelaterat våld har regeringen bl.a. uppdragit åt Institutet för metodutveckling i socialt arbete (IMS) vid Socialstyrelsen att inventera vilken forskning m.m. om arbetsmetoder och arbetsformer som finns i länder där arbete med utsatta ungdomar har pågått under en längre tid. Dessutom skall IMS följa upp utfallet av olika insatser som nu prövas regionalt och lokalt med hjälp av de särskilda medel som regeringen har anvisat till länsstyrelserna.

Det s.k. hedersrelaterade våldet är brott som drabbar framför allt flickor och unga kvinnor med utländsk bakgrund. Både ur ett integrationsperspektiv och ur ett jämställdhetsperspektiv är det av största vikt att bekämpa dessa brott och utskottet välkomnar därför att arbetet mot det hedersrelaterade våldet fortsätter. Åtgärder som regeringen vidtagit får för närvarande anses rimliga. Motionerna 2005/06:Sf220, 2005/06:U382 yrkande 8 och 2005/06:Ju306 yrkande 20 avstyrks därmed. Även motionerna 2005/06:Sf236 yrkande 4 och 2004/05:N241 yrkande 3 avstyrks.

Vad gäller HBT-frågor anser utskottet liksom tidigare konstaterats i betänkande 2003/04:SfU2 att utgångspunkten måste vara att integrationsåtgärder främst tar sikte på den etniska och kulturella bakgrunden. Utskottet noterar dock att frågan om att ta hänsyn till flera diskrimineringsgrunder samtidigt har uppmärksamats av ett par statliga utredningar. Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering har i en första rapport kallad Vi och dem (SOU 2005:41) betonat vikten av ett perspektiv som tar hänsyn till olika strukturer i samhället, såsom kön, klass och sexualitet, för att få till stånd ett effektivt antidiskrimineringsarbete. Vidare har Diskrimineringskommittén (N2002:06), som skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 januari 2006, i uppdrag att överväga en gemensam diskrimineringslagstiftning som omfattar alla eller flertalet diskrimineringsgrunder samt överväga en samordning eller sammanslagning av några eller samtliga diskrimineringsombudsmän.

Angående bidragssystemet för organisationer bildade på etnisk grund är bidragsfördelningen, som nämnts ovan, under genomgång av en parlamentarisk kommitté.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna 2004/05:Sf333 samt 2005/06:Sf250 yrkandena 2 och 3.

Stödet till Centrum mot rasism samt till verksamhet för personer som lämnar rasistiska grupper fortsätter.

Utskottet noterar att en delrapport från Integrationsverkets granskning av Centrum mot rasism redovisades den 31 oktober 2005. Utvärderingen är genomförd av två oberoende granskare och handlar om centrumets organisation och den verksamhet centrumet hittills har bedrivit. Rapporten visar att centrumets organisation och verksamhet motsvarar de krav som ställs och inga ekonomiska oegentligheter har konstaterats. I rapporten uppmannas dock regeringen att förtydliga syftet med det statliga bidraget för att ge centrumet bättre förutsättningar att använda sina medel ändamålsenligt. Dessutom framhålls i rapporten att det statliga bidragets storlek i förhållande till de användningsområden som anges för bidraget skall prövas av regeringen. Slutrapporten kommer att redovisas under våren 2006. Utskottet förutsätter att regeringen följer upp denna fråga och vid behov återkommer till riksdagen.

Utskottet anser att arbetet mot rasism och nazistiska rörelser är mycket angeläget. För närvarande finner utskottet emellertid att regeringens förslag till åtgärder får anses tillräckliga och avstyrker därmed yrkandena 1–3 i motion 2005/06:Sf398.

Vikten av en fungerande tolkverksamhet är enligt utskottet av stor betydelse för att kontakten mellan individer i behov av tolkning och myndigheter eller annan statlig och kommunal verksamhet skall fungera och gå korrekt till. Vad gäller behovet av tillsyn och kontroll av tolkförmedlingarnas verksamhet konstaterar utskottet att det i Tolkförmedlingsutredningens betänkande Tolkförmedling (SOU 2004:15) framförs argument för införande av en lag om registrering av och tillsyn över tolkförmedlingarna. Det tyngsta argumentet för att införa en lag är enligt utredningen att kvalitets säkra kontakttolkningen, dvs. den språkliga tolkningen mellan en sökande i något ärende hos en myndighet eller annan statlig eller kommunal verksamhet och en person inom den verksamheten. Ett annat skäl till att införa en lag är att det saknas nationell överblick över kontakttolkningen och kostnaderna för densamma. Betänkandet är under beredning i regeringskansliet och med hänsyn härtill finner utskottet skäl att avvakta och avstyrker därmed motion 2005/06:Sf391.

Med det ovan anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2005/06:Sf430 yrkandena 4 och 7 i denna del samt 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del.

10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med ändring av regeringens förslag om medelsanvisning till anslaget anvisa 1 000 miljoner kronor mer än vad regeringen har föreslagit. Därmed bifalls en motion och avslås motionsyrkanden om annan användning av medlen.

Propositionen

Anslaget finansierar statlig ersättning till kommunerna för kostnader i samband med mottagandet och introduktionen av flyktingar m.fl. och deras anhöriga. Huvuddelen av ersättningen utgår i form av schablonersättning som lämnas med ett fast belopp per mottagen person. Beloppet fördelas över minst två år och börjar betalas ut månaden efter det att flyktingen har folkbokförts i en kommun. Därutöver lämnas ersättning för faktiska kostnader för försörjningsstöd och vissa andra kostnader för äldre, varaktigt sjuka, barn utan vårdnadshavare och personer med funktionshinder.

Omfattningen av kommunmottagandet styrs enligt regeringen i grunden av händelser utanför Sverige. Stora variationer kan därför förekomma mellan åren i antalet mottagna personer i kommunerna.

Med utgångspunkt från tidigare faktiskt kommunmottagande och prognoserna för år 2005 och 2006 (9 900 personer respektive 6 700 personer) framhåller propositionen att utgifterna för år 2006 förväntas fortsätta att minska i förhållande till vad som beräknades i budgetpropositionen 2005. Inom anslagsramen får Integrationsverket använda högst 30 miljoner kronor för ersättning till kommunerna för extraordinära kostnader samt för att kompensera kommuner som tar emot flyktingar som ursprungligen togs emot i storstäder eller en förortskommun med liknande situation.

För år 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 1 526 193 000 kr.

Motioner med anslagseffekt år 2006

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) begär i motion 2005/06:Sf431 yrkande 4 i denna del att riksdagen anvisar 1 000 miljoner kronor mer än vad regeringen har föreslagit.

I samband med utarbetandet av budgetpropositionen för år 2006 har regeringen, Miljöpartiet och Vänsterpartiet slutit en överenskommelse om flyktingpolitiken. Överenskommelsen innefattar lagändring för ny prövning av vissa avvisnings- och utvisningsbeslut. Lagändringen får konsekvenser för kommunersättningsanslaget och med anledning av detta föreslår motionärerna en höjning av anslaget.

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion 2005/06:Sf430 yrkande 7 i denna del att riksdagen anvisar 1 100 miljoner kronor i nytt anslag, A0 Lärlingsintegration, anställningsstöd. Moderaterna överväger att föreslå att en statlig etableringspeng införs för nyanlända flyktingar och anhöriginvandrare. Vidare föreslås att arbetsgivare som anställer en nyanländ flykting eller anhöriginvandrare som deltar i undervisning i svenska för invandrare skall få en lönesubvention. I samma motion yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om lärlingsintegration genom införandet av ett anställningsstöd för nyanlända flyktingar och invandrare.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 25 ett tillkännagivande om att införa en utvecklingspeng som följer individen och administreras av socialförsäkringsadministrationen. Motionärerna vill avskaffa systemet med förhandlingar och avtal för kommunplacering av flyktingar.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf389 yrkande 23 ett beslut om att systemet med förhandlingar och avtal med kommuner avseende flyktingar avskaffas till förmån för att en ”utvecklingspeng” införs.

Utskottets ställningstagande

Kommunersättningen avser att täcka de kostnader som flyktingmottagandet medför för kommunerna i samband med mottagande och introduktion av flyktingar och deras anhöriga. En fungerande introduktion är enligt utskottet av stor vikt för att integrationsprocessen skall fungera och för att de personer som omfattas av flyktingmottagandet skall få så goda förutsättningar som möjligt att trivas och leva i Sverige.

Utskottet noterar att regeringen under våren 2006 avser att presentera en proposition med förslag som förbättrar svenskundervisningen och gör det lättare för nyanlända personer att få arbete samt en proposition om etablering av nyanlända.

Beräkningarna av anslaget utgår från redan mottagna flyktingar samt prognoser om asylsökande, antal beslut i asylärenden, invandringen av anhöriga till flyktingar samt s.k. kvotflyktingar som har tagits emot i Sverige och som kan väntas få uppehållstillstånd.

De ändringar i utlänningslagen som trätt i kraft den 15 november 2005 (bet. 2005/06:SfU5) möjliggör en ny prövning av lagakraftvunna avvissnings- och utvisningsbeslut som inte har verkställts. Härigenom skall vissa grupper ges nya och ökade möjligheter att få uppehållstillstånd under vissa förutsättningar. Främst innefattas vissa barnfamiljer och personer vars avlägsnandebeslut på grund av förhållanden i mottagarländerna inte bedömts ha kunnat verkställas med tvång. Lagändringen leder till att fler människor än tidigare beräknat kommer att beviljas uppehållstillstånd och därmed omfattas av kommunernas flyktingmottagande.

Vid utskottets utfrågning av Integrationsverket och Migrationsverket framkom bl.a. att det i dag finns knappt 13 000 personer med lagakraftvunna avvissnings- eller utvisningsbeslut i Migrationsverkets mottagningsssystem. Hur många av dessa och eventuellt ytterligare personer som kan komma att beviljas uppehållstillstånd genom den nya prövningen är där emot svårt att bedöma, menar Integrationsverket. Inledningsvis menar verket att den föreslagna ökningen med 1 miljard kronor för kommunersättningar bör vara tillräcklig.

Utskottet anser att det är av största vikt att den kommun som tar emot personer som omfattas av flyktingmottagande har kapacitet att erbjuda boende och en god introduktion och därmed tillstyrker utskottet förslaget till medelsanvisning i motion 2005/06:Sf431 yrkande 4 i denna del och avstyrker motion 2005/06:Sf430 yrkande 6 och yrkande 7 i denna del. Även motionerna 2005/06:Sf373 yrkande 25 och 2005/06:Sf389 yrkande 23 avstyrks.

10:4 Hemutrustningslån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör dels bifalla regeringens förslag till medelsanvisning, dels godkänna att lån får tas upp i Riksgäldskontoret under år 2006 för det samlade beloppet av 2 000 000 000 kr.

Riksdagen bör vidare avslå ett motionsyrkande om lånens utformning.

Propositionen

Flyktingar och vissa andra personer från utlandet kan få statliga lån till hemutrustning när de skall etablera hushåll i Sverige. Lånen administreras av Centrala studiestödsnämnden och tas upp i Riksgäldskontoret. Upplåningen uppgick till ca 3 miljarder kronor år 2004. Underskottet i verksamheten – i huvudsak låneeftergifter och bristande inbetalningar av räntor och amorteringar – täcks via anslaget. Omfattningen av låneverksamheten bestäms främst av antalet kommunmottagna flyktingar m.fl. och i vilken utsträckning de väljer att ta lån.

Jämfört med åren 2003 och 2004 närmast halveras antalet personer som kan bli aktuella för att ta hemutrustningslån under åren 2006–2008. Eftersom även antalet mottagna flyktingar och räntenivån för lånet tenderar att fortsätta minska innebär detta att anslaget kan beräknas till en lägre nivå i förhållande till år 2005.

För år 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 8 519 000 kr. Vidare föreslås att riksdagen godkänner att lån under år 2006 tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 2 000 000 000 kr.

Motion utan anslagseffekt 2006

I motion 2005/06:Sf268 begär Siw Wittgren-Ahl och Mariam Osman Sherifay (s) ett tillkännagivande om hemutrustningslån. En växande skuldsättning kan enligt motionärerna bli ett permanent hinder för att komma in på arbetsmarknaden. Lånen måste därför utformas så att de möjliggör en bra start i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Till följd av lagändringen om ny prövning i vissa utlänningsärenden som medför en ökning av antalet kommunplacerade flyktingar noterar utskottet att detta kan komma att påverka omfattningen av låneverksamheten. Regeringen bör därför följa utvecklingen och återkomma till riksdagen om det samlade behovet av hemutrustningslån skulle komma att bli högre än beräknat för år 2006.

Utskottet har tidigare uttryckt förståelse för oron när det gäller risken att låntagarna skall fastna i en skuldfälla (bet. 2004/05:SfU2). Utskottet ser emellertid fortfarande ingen anledning att föreslå någon ändring av reglerna för hemutrustningslån men anser att regeringen även fortsättningsvis nogga bör följa utvecklingen och återkomma till riksdagen om problem skulle uppstå. Med det anförda får motion 2005/06:Sf268 i huvudsak anses tillgodosedd. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning samt att riksdagen godkänner att lån under år 2006 får tas upp i Riksgäldskontoret till angivet belopp.

10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Propositionen

Från anslaget finansieras Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) och Nämnden mot diskriminering. DO har som huvudsaklig uppgift att förebygga och motverka etnisk och religiös diskriminering i arbetslivet och på andra samhällsområden.

Ny lagstiftning och ökad kännedom om förekomsten av diskriminering har medfört ökade krav på DO:s verksamhet. DO måste därför få bättre möjligheter att snabbt kunna utreda anmälningar och driva mål i domstol. DO skall också utveckla sin verksamhet för att nå ut till utsatta grupper samt för att driva på arbetsgivare att vidta aktiva åtgärder mot diskriminering. DO:s tillsyn av hur arbetsgivare uppfyller lagens krav på aktiva åtgärder men även arbetet med romer kräver fortsatt omfattande insatser. Anslaget till DO tillförs därför 3,5 miljoner kronor per år samt ytterligare 3 miljoner kronor under år 2006. Verksamheten hos Nämnden mot diskriminering beräknas år 2006 uppgå till en kostnad på 150 000 kr.

För år 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 31 239 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2006

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion 2005/06:Sf430 yrkande 7 i denna del att riksdagen inte anvisar några medel till anslaget. Motionärerna föreslår en hopslagning av de olika diskrimineringsombudsmännen och vill flytta pengarna under anslaget till utgiftsområde 14 Arbetsliv.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 4 miljoner kronor mer än vad regeringen har föreslagit. I samma motion yrkande 27 begär motionärerna ett beslut att DO tilldelas ytterligare medel och ges särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Även i motion 2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. (kd) begärs i yrkande 20 ett beslut om att DO ges särskilt ansvar för opinionsbildningen mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

I motion 2004/05:Sf365 yrkande 16 begär Sven Brus m.fl. (kd) ett tillkännagivande om att förstärka kunskaperna om diskrimineringslagstiftningen.

Utskottets ställningstagande

Regeringen avser att ge stor uppmärksamhet åt insatser mot diskriminering. Den strukturella diskrimineringen skall bekämpas och regeringen planerar att återkomma med förslag mot etnisk diskriminering i samband med vårpropositionen 2006. Ett tydligt fokus på diskrimineringsfrågor kommer även att prägla den andra nationella handlingsplanen för mänskliga rättigheter som kommer att överlämnas till riksdagen i början av år 2006. Som ett led i arbetet mot diskrimineringen tillförs DO ytterligare medel. För att öka möjligheterna att bedriva ett mer kraftfullt och utåtriktat arbete föreslår regeringen att DO förstärks permanent med 3,5 miljoner kronor och dessutom tillförs ytterligare 3 miljoner kronor under år 2006.

En skärpning av lagstiftningen mot etnisk och religiös diskriminering är dessutom att vänta. Den diskrimineringskommitté som tillsattes år 2002 har regeringens uppdrag att överväga en gemensam diskrimineringslagstiftning som omfattar alla eller flertalet diskrimineringsgrunder. I uppdraget ingår bl.a. att se över ansvarsområden och uppgifter för ombudsmännen mot diskriminering samt att överväga en samordning eller sammanslagning av några eller samtliga diskrimineringsombudsmän och om den eller de framtida ombudsmannainstitutionerna skall underställas regeringen eller riksdagen. Kommittén skall vara klar med sitt arbete senast den 31 januari 2006.

Utskottet anser att antidiskrimineringsarbetet är oerhört viktigt och välkomnar att DO förstärks samt att antidiskrimineringsarbetet ges ökad uppmärksamhet.

Med det ovan anförda tillstyrker utskottet därmed regeringens förslag till medelsanvisning samt avstyrker motionerna 2005/06:Sf430 yrkande 7 i denna del, 2005/06:Sf373 yrkandena 27 och 28, 2005/06:Sf389 yrkande 20 och 2004/05:Sf365 yrkande 16.

Utskottet noterar också att enligt tilläggsbestämmelsen till 5 kap. 12 § riksdagsordningen skall beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som skall innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Något beslut om att flytta anslaget har inte fattats av riksdagen (bet. 2004/05:KU29).

Storstadspolitiken

Mot bakgrund av att det i storstadsregionerna finns flera stadsdelar som präglats av en tilltagande social och ekonomisk segregation driver regeringen sedan år 1998 på riksdagens uppdrag en nationell storstadspolitik. Som ett led i detta arbete har regeringen tecknat lokala utvecklingsavtal med 7 storstadskommuner om insatser i 24 stadsdelar.

Storstadspolitiken omfattar frågor om hur en god utveckling kan främjas i storstädernas mest utsatta stadsdelar, hur förutsättningarna för tillväxt skapas i storstadsregionerna och hur tillväxten kommer alla till del. Storstadspolitiken är i huvudsak tvärssektoriell och omfattar flera olika politikområden.

Storstadspolitikens övergripande mål är att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för långsiktigt hållbar tillväxt och därmed kunna bidra till att nya arbetstillfällen skapas såväl inom storstadsregionerna som i övriga delar av landet samt att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen i storstadsregionerna och att verka för jämlika och jämställda levnadsvillkor för storstädernas invånare.

Propositionen

Enligt propositionen är utvecklingen i storstadsarbetets områden tvetydig och svår att dra slutsatser av. Bortser man från konjunkturutvecklingen kan man dock konstatera att det storstadspolitiska arbetet tycks bidra till en positiv utveckling. Tecken på detta är bl.a. att sysselsättningen har ökat och mottagandet av försörjningsstöd minskat genomsnittligt mer i de 24 stadsdelar som hittills omfattas av utvecklingsarbetet, än för hela storstadsregionerna samt för riket som helhet.

Utgifterna inom politikområdet styrs av det lokala utvecklingsarbetet. Kommunerna med lokala utvecklingsavtal tilldelas medel i samband med att avtalen revideras. Medel rekvideras i efterhand mot redovisade kostnader. De kommuner som tecknat lokala utvecklingsavtal har drygt 100 miljoner kronor kvar att rekvidera under år 2005 och 2006.

Regeringen framhåller att då de extra resurser som avsatts för storstadsarbetet förbrukats måste arbetet med att på lång sikt öka tillväxten och minska segregationen i de stadsdelar som omfattas av lokala utvecklingsavtal fortsätta inom ramen för statens och kommunernas ordinarie verksamhet.

Politikområdet har inte tillförts några nya medel för år 2004 eller för år 2005. Inte heller tilldelas några medel för år 2006.

Utskottets ställningstagande

Politikområdet tilldelas inte några nya anslag. Utskottet har mot bakgrund av det pågående arbetet inom politikområdet inget att erinra häremot.

Migrationspolitiken

Migrationspolitiken omfattar frågor som rör migration till och från vårt land, flyktingpolitiken inklusive mottagande av asylsökande samt utlänningars rätt att vistas i Sverige. Inom politikområdet verkar Migrationsverket och t.o.m. 30 mars 2006 Utlänningsnämnden. Migrationsverket har som central förvaltningsmyndighet inom migrationsområdet ett samordningsansvar för ärendeprocesserna asyl, besök och bosättning samt medborgarskap gentemot utlandsmyndigheterna och övriga berörda myndigheter, dvs. Utlänningsnämnden, Integrationsverket och polismyndigheterna.

Målen är att värna asylrätten i Sverige och internationellt, upprätthålla en reglerad invandring samt öka harmoniseringen av asyl- och migrationspolitiken i EU. I arbetet med målens uppfyllande skall verksamheten präglas av rättssäkerhet, humanitet och respekt för individens rättigheter.

12:1 Migrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning besluta att för budgetåret 2006 till anslaget anvisa 50 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Därmed bifalls en motion och avslås motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden bl.a. om handläggningstider i asylärenden och om uppehållstillstånd efter viss tid.

Riksdagen bör också avslå Riksrevisionens styrelses framställning om snabbare asylprövning.

Jämför reservationerna 5 (fp), 6 (kd), 7 (fp), 8 (c) och 9 (mp).

Propositionen

Anslaget avser i huvudsak förvaltningskostnader för Migrationsverket och finansierar samtliga kostnader för handläggning och prövning av ärenden, genomförandet av organiserad verksamhet, förvar respektive myndighetens uppgifter vid överprövning av utlänningsärenden i domstol.

I syfte att förstärka och förbättra den ekonomiska styrningen av verksamheten föreslås Migrationsverkets utgifter för personal och lokaler, exklusive bostäder, finansieras från ett anslag. Tidigare har kostnaderna för personal och lokaler inom mottagandet finansierats via anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande.

Regeringen bedömer att antalet nya asylsökande under 2006 kommer att uppgå till 16 000. Migrationsverket dimensioneras för att kunna fatta beslut i 18 000 asylärenden.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 141 miljoner kronor för de ändrade arbetsuppgifter som verket kommer att få när den nya instans- och processordningen införs den 31 mars 2006. För att öka kvaliteten i mottagandet av asylsökande föreslås att anslaget tillförs 43 miljoner kronor under 2006.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 1 727 615 000 kr.

Riksrevisionens styrelses framställning angående snabbare asylprövning

Riksrevisionen har granskat handläggningstider och kvalitet vid prövning av asylärenden. Resultatet redovisades i rapporten Snabbare asylprövning (RiR 2004:24). Med anledning av granskningen överlämnar Riksrevisionens styrelse en framställning till riksdagen (2004/05:RRS15).

I framställningen anges bl.a. att Riksrevisionens granskning visar att regeringens och Migrationsverkets åtgärder inte har räckt till för att kunna hantera det ökade antalet nya asylansökningar under 2000-talet. Detta har resulterat i långa väntetider och onödigt höga kostnader. De långa handläggningstiderna har delvis orsakats av andra problem än de som regeringens och verkets åtgärder varit avsedda att lösa. En viktig orsak till de långa handläggningstiderna är brister i de förutsättningar – i form av regler och resurser – som regeringen gett Migrationsverket. Av granskningen framgår också att det finns brister i regeringens information till riksdagen. Dessutom har asylprövningen delvis finansierats från ett annat anslag än vad reglerna medger.

Styrelsen anser att regeringen nu bör ta ett nytt initiativ för att förkorta handläggningstiderna och därvid anlägga ett flerårigt synsätt på resurstilldelningen till migrationsområdet. Vidare framhåller styrelsen att regeringen har möjligheter att styra Migrationsverket på ett sätt som understöder kvalitet och effektivitet i asylprövningen.

I framställningen begärs tillkännagivanden om att regeringen dels inför ett system för dimensionering av asylprövningen som är utformat så att det fastlagda målet för handläggningstiderna kan uppnås även vid kraftiga variationer i antalet asylsökande, dels förbättrar sin styrning av Migrationsverket på de punkter Riksrevisionen uppmärksammat i sin granskning, dels förbättrar sin information till riksdagen vad gäller asylprövningen så att informationen möjliggör meningsfulla jämförelser över tiden.

Motioner med anslagseffekt 2006

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

I motion 2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 4 i denna del begärs att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till följd av motionärernas förslag om en lagändring för ny prövning i vissa utlänningsärenden. Lagändringen får konsekvenser för anslaget på så sätt att Migrationsverket kommer att handlägga ytterligare ett stort antal ärenden.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 69 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Ytterligare medel tillförs för att korta handläggningstiderna och för att tidsfristen för Migrationsverkets handläggning av ensamkommande barns ärenden skall kunna hållas till tre månader. Cirka 4 miljoner kronor, som frigörs som en följd av slopade utredningar om uppehållstillstånd för adopterade och nyfödda, skall Migrationsverket kunna disponera för informationsfrågor. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket tillförs ytterligare medel för att förkorta handläggningstiden för asylsökningar. Enligt motionärerna kan på så sätt resurser frigöras som annars skulle läggas på sjukvård och boende. Slutligen begärs i yrkande 23 ett tillkännagivande om att slopa prövningen av uppehållstillstånd avseende de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12–17 år samt nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige.

Övriga motioner

I motion 2004/05:Sf21 av Bo Könberg m.fl. (fp) anförs att handläggningstiderna måste kortas, utan att en rättssäker och individuell prövning riskeras. För de fall där handläggningstiden överstiger två år bör uppehållstillstånd beviljas, dock inte när allvarliga misstankar om brottslig verksamhet i utlandet eller i Sverige förekommer. Kunskap om situationen i det land mot vilket asylprövningen görs är mycket central. Migrationsverkets personal måste därför ha en stor landkunskap, och verket måste satsa på långvarig kompetensförsörjning. Landinformationen bör sammanställas systematiskt och finnas tillgänglig för myndigheter och aktörer inom asylprocessen. Det är viktigt att uppföljning sker när det gäller återvändande samt att asylprocessen kvalitetssäkras. En total översyn av Migrationsverkets verksamhet och organisation samt regeringens styrning av verket bör genomföras innan den nya instans- och processordningen i utlänningsärenden införs. I motionens yrkandena 1–4 begärs tillkännagivanden härom.

I motionerna 2004/05:Sf19 yrkande 3 samt 2005/06:Sf388 yrkande 13 av Sven Brus m.fl. (kd) begärs tillkännagivanden om att handläggningstiden för asylsökande barn bör vara högst tre månader.

I motion 2004/05:Sf19 yrkandena 1 och 2 begärs tillkännagivanden om och påtalas vikten av ökade resurser för att korta handläggningstiderna i asylärenden. Motionärerna anser att regeringens insatser för att korta handläggningstiderna har varit otillräckliga och utgått från en felaktig bedömning av orsaken till missförhållandet. Den dominerande orsaken till lång handläggningstid är den ”passiva tiden” i ett ärende. Vidare måste Migrationsverket ges en ökad möjlighet till större flexibilitet i användningen av anslagsmedlen.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2005/06:Sf334 yrkande 9 ett tillkännagivande om att asylsökande vuxna skall få besked om uppehållstillstånd inom tolv månader samt att barn och barnfamiljer skall få besked inom sex månader. Handläggningstiderna är enligt motionärerna orimligt långa och tidsgränserna bör inte enbart vara målsättningar, utan asylsökande skall garanteras uppehållstillstånd efter tolv respektive sex månader.

I motion 2005/06:Sf304 av Per Bill och Henrik von Sydow (m) begärs förslag om en bortre tidsgräns för handläggningen av asylärenden. Motionärerna anser att det bör lagstiftas om att handläggningen av ett asylärende inte får ta mer än sex månader i varje instans, dvs. hos Migrationsverket, hos överklagandeinstansen och vid verkställigheten. Överskrids tidsgränsen skall uppehållstillstånd automatiskt beviljas om inte särskilda skäl talar emot.

Gustav Fridolin m.fl. (mp) begär i motion 2004/05:Sf20 ett tillkännagivande om en bortre tidsgräns för handläggningen av asylärenden. Motionärerna anser att en asylsökande skall få besked från första instans inom sex månader, och efter väntan i 18 månader skall den sökande automatiskt få uppehållstillstånd.

Utskottets ställningstagande

Vid utgången av juni månad 2005 hade Migrationsverket tagit emot 7 988 nya asylansökningar, vilket är en minskning med 30 % jämfört med motsvarande period 2004. Utskottet kan konstatera att en ökning av anslaget föreslås för de ändrade arbetsuppgifter Migrationsverket får till följd av den nya instans- och processordningen i utlänningsärenden. Vidare tillförs medel för att öka kvaliteten i mottagandet av asylsökande och för införandet av det gemensamma europeiska viseringsdatasystemet (VIS).

Riksdagen har beslutat i enlighet med utskottets förslag i betänkande 2005/06:SfU5 Ny prövning av avvisnings- och utvisningsbeslut om en lagändring avseende möjlighet till ny prövning i vissa utlänningsärenden. Förslaget möjliggör en ny prövning av lagakraftvunna avvisnings- och utvisningsbeslut för vissa grupper, främst vissa barnfamiljer och personer vars avlägsnandebeslut på grund av förhållanden i mottagarländerna inte bedömts kunnat verkställas med tvång. Lagändringen medför att Migrationsverket kommer att handlägga ytterligare ett stort antal ärenden, vilket får budgetära konsekvenser.

När det gäller frågan om långa handläggningstider i asylärenden kan utskottet inledningsvis konstatera att frågan behandlats tidigare i utskottet vid ett flertal tillfällen, bl.a. betänkandena 2004/05:SfU2 och 2004/05:SfU10.

Det uppsatta målet är att den totala väntetiden för asylsökande skall vara högst tolv månader från ansökan till ett lagakraftvunnet beslut. Under första halvåret 2005 var emellertid den genomsnittliga handläggningstiden för såväl Migrationsverket som Utlänningsnämnden drygt sju månader. Målet om högst tolv månaders total väntetid har således inte uppnåtts. Ökningen av handläggningstiden beror enligt propositionen främst på att verket har prioriterat äldre ärenden. När det gäller antalet öppna ärenden hos Migrationsverket har dessa emellertid under 2004 halverats till 12 430. Enligt propositionen kan detta förklaras dels av det minskade antalet asylsökande, dels av att Migrationsverkets resurser för handläggning har förstärkts. I asylutredningar som rör ensamkommande barn skall verket fatta beslut om uppehållstillstånd eller avvisning inom tre månader. Här har handläggningstiden visserligen minskat under 2004, men målet har inte uppnåtts.

Utskottet kan konstatera att fr.o.m. den 31 mars 2006 kommer en ny instans- och processordning att gälla för utlänningsärenden. Utlänningsnämnden läggs ned och överprövning av Migrationsverkets beslut skall ske i migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen. Till följd av reformen har från 2006 två nya anslag införts för domstolsprövningen, som således kommer att redovisas separat i syfte att underlätta uppföljningen av den nya instansordningen. Genom riksdagens beslut att inför den nya instans- och processordningen införa en tillfällig ordning med möjlighet till ny prövning av frågan om uppehållstillstånd upphör också möjligheten att ge in en s.k. ny ansökan till Utlänningsnämnden. I budgetpropositionen föreslås att för att förstärka och förbättra den ekonomiska styrningen av Migrationsverkets verksamhet skall utgifter för personal och lokaler, exklusive bostäder, finansieras från ett anslag. Tidigare har kostnaderna för personal och lokaler inom mottagandet finansierats via anslag 12:2 Mottagande av asylsökande, som byter namn till Ersättningar och bostadskostnader. Denna förändring i anslagskonstruktionen, där transfereringar skiljs från förvaltningsutgifter, har också efterfrågats av Migrationsverket. Vidare har bl.a. med anledning av den kommande nya instans- och processordningen en översyn av den ekonomiska styrningen av Migrationsverket genomförts. I regleringsbrevet för 2005 har regeringen givit Migrationsverket i uppdrag att tillsammans med berörda myndigheter vidareutveckla prognosarbetet och därmed få fram ett bättre underlag för dimensioneringen av verksamheten. Uppdraget redovisades i juni 2005. Regeringen har också gjort förtydliganden i de krav som ställs på verket beträffande den ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljningen.

Utskottet höll i april i år en sluten utfrågning med anledning av Riksrevisionens styrelses framställning angående snabbare asylprövning (2004/05:RRS15). Vid informationen deltog företrädare för Riksrevisionen, Statskon-

toret, Migrationsverket och Utrikesdepartementet. Migrationsverket angav att det är viktigt att få den nya organisationen av verket att fungera. Förändringsarbetet syftar till att öka rättssäkerheten, effektiviteten och öppenheten. Även när det gäller den s.k. landinformationen eftersträvas en så stor öppenhet som möjligt. På grund av ett minskat antal nya asylsökande drar man nu ned på verksamheten, och anslagen används på ett korrekt sätt. Verket har en särskild prognos- och analysstab som arbetar med omvärldsanalys och prognoser för att kunna förutse framtida migrationsmönster. Departementet angav att dialogen med Migrationsverket har stärkts och att målen för området måste utformas så att de kan följas upp.

När det gäller den s.k. landinformationen förbereder Migrationsverket inför den nya instans- och processordningens ikraftträdande en överföring av sin interna landinformation till webbplatsen på Internet. Informationen skall vara enkelt tillgänglig för de sökande, berörda domstolar och allmänheten.

Vidare anges i Migrationsverkets budgetunderlag för budgetåren 2006–2008 att verket vill skapa en robust och samtidigt flexibel basorganisation. Man fortsätter att utveckla de interna utbildningsprogrammen och förstärker kompetensen när det gäller prognos- och omvärldsanalys.

Migrationsverkets prognos- och analysstab har, i enlighet med ett uppdrag i verkets regleringsbrev för 2005, i maj i år presenterat rapporten En samlad analys av asylprocessen under åren 2001–2004. Av rapporten framgår bl.a. att Migrationsverket, som ett led i arbetet med förberedelserna för en ny instans- och processordning, skall inrätta ett enhetligt system för säkring av kvaliteten i det operativa arbetet i asylprocessen. Systemet kommer att bestå av kvalitetsmanualer som innehåller kravspecifikationer för varje enskilt arbetsmoment i processerna från ansökan till bosättning i kommun eller återvändande. System som är under utveckling skall utgöra grunden för uppföljningar och utvärderingar av de operativa åtgärderna i processen. Det kommer också att finnas stora möjligheter till egenkontroll av handläggningen. Därutöver skall systemet också kunna användas som ett interaktivt läromedel vid introduktionen av nyanställda.

Långa handläggnings- och vistelsetider är påfrestande för den enskilde och leder till höga kostnader för såväl staten som kommuner och landsting för bl.a. boende, skola och sjukvård. Utskottet konstaterar att de långa handläggningstiderna kan ha flera orsaker. En orsak till att den totala vistelsetiden ökar är svårigheten att klarlägga asylsökandens identitet. Merparten av de asylsökande visar inte upp pass vid ansökningstillfället. Som framgår av propositionen blir dessutom många kvar under lång tid i mottagandesystemet trots att de fått avslag på sin ansökan eftersom hemländerna ofta är ovilliga att återta medborgare utan giltiga resehandlingar. Också den nuvarande prioriteringen av äldre ärenden avseende bl.a. barn leder till en ökning av total redovisad handläggningstid för beslutade ärenden. Utskottet vill dock peka på att handläggningstiderna också påverkas av hur Migrationsverket organiserar och genomför sin verksamhet, något som

också regeringen konstaterar i propositionen. Regeringen beslutade i maj 2004 om en ny förordning (2004:294) med instruktion för Migrationsverket i syfte att förbättra förutsättningarna för en effektivare styrning och ökad rättssäkerhet. Enligt utskottets mening är det mycket angeläget att Migrationsverket fortsätter arbetet med att vidta åtgärder som leder till en effektivare handläggning och att styrningen av verksamheten förstärks och förbättras. Utskottet ser också positivt på att regeringen avser att ytterligare förbättra uppföljningen genom att precisera verksamhetens olika processer.

Utskottet, som tidigare bl.a. i betänkandena 2004/05:SfU2 och 2004/05:SfU10 uttalat att det finns starka skäl att överväga möjligheterna till ett flexiblere utnyttjande av anslagen på migrationspolitikens område med beaktande av de krav som ställs på verksamheten, kan nu konstatera att en förändrad anslagsstruktur föreslås beträffande anslagen 12:1 Migrationsverket och 12:2 Ersättningar och bostadskostnader. Utskottet ser positivt på förslaget till renodling av anslagen. Utskottet noterar också att regeringen i en särskild resultatskrivelse till riksdagen har redovisat utvecklingen av kostnaderna i asylprocessen (skr. 2003/04:53). Vidare lämnas i budgetpropositionen numera en fylligare information vad gäller t.ex. kostnader och handläggningstider i asylärenden m.m. För den händelse utskottet behöver ytterligare information i en viss fråga inhämtas sådan under beredningen.

Mot bakgrund av vad som anförts är något tillkännagivande med anledning av Riksrevisionens styrelses framställning inte nödvändigt. Framställningen avstyrks således.

Utskottet delar bedömningen i motion Sf431 beträffande behovet av en ökad medelsanvisning. Med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning för anslaget 12:1 Migrationsverket föreslår utskottet att anslaget ökas med 50 miljoner kronor.

Utskottet tillstyrker därmed förslaget till medelsanvisning i motion 2005/06:Sf431 yrkande 4 i denna del och avstyrker motion 2005/06:Sf373 yrkandena 8, 23 och 28 i denna del.

Med det anförda avstyrks även motionerna 2004/05:Sf19 yrkandena 1–3, 2004/05:Sf21 yrkandena 2–4 och 2005/06:Sf388 yrkande 13.

Motionsyrkanden om att uppehållstillstånd skall beviljas efter viss tid har behandlats och avstyrkts av utskottet vid ett flertal tillfällen tidigare, senast i det av riksdagen godkända betänkandet 2004/05:SfU10 Migration och asylpolitik (rskr. 2004/05:186). Utskottet vidhåller sin där intagna ståndpunkt att varje ansökan om uppehållstillstånd skall prövas individuellt i förhållande till gällande lag i en rättssäker process där samtliga omständigheter och skäl för beslutet utreds. Det är individens skyddsbehov som skall vara avgörande för om uppehållstillstånd skall beviljas. Som utskottet ovan angivit införs den nya instans- och processordningen i utlänningsärenden den 31 mars 2006. Därmed kommer rättssäkerheten ytterligare att stärkas, bl.a. genom en renodlad tvåpartsprocess och ökad muntlighet i asylprocessen. Med beaktande av det anförda kan utskottet inte tillstyrka

yrkanden om att ett uppehållstillstånd skall ges enbart på den grund att en viss tid förflutit. Utskottet avstyrker motionerna 2004/05:Sf21 yrkande 1, 2004/05:Sf20, 2005/06:Sf304 och 2005/06:Sf334 yrkande 9.

12:2 Ersättningar och bostadskostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning besluta att för budgetåret 2006 till anslaget anvisa 200 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Därmed bifalls en motion och avslås motionsyrkande om annan medelsanvisning.

Propositionen

Från anslaget finansieras bostäder för asylsökande m.fl. samt ersättningar enligt förordningar om dels mottagande av asylsökande m.fl., dels statlig ersättning till landsting för hälso- och sjukvård till asylsökande, dels statlig ersättning till kommuner och landsting för asylsökande m.fl.

I propositionen anges att Sveriges kommuner och landsting har en viktig roll inom mottagandet av asylsökande. Regeringen föreslår därför att följande satsningar genomförs.

Den statliga ersättningen till kommuner för vissa sociala utredningar gällande ensamkommande asylsökande barn avses gälla även fortsättningsvis. Vidare skall ersättningar kunna lämnas till kommunerna för stödinsatser av förebyggande karaktär till asylsökande familjer med barn samt asylsökande ensamkommande barn. För dessa stödinsatser föreslår regeringen att anslaget ökas med 50 miljoner kronor. Regeringen avser också att lämna förslag om att Migrationsverket skall anvisa ensamkommande barn en kommun som har träffat en överenskommelse med Migrationsverket om att anordna boende för barnen. Barnet kan också komma att bo hos en anhörig i en kommun som inte har träffat någon överenskommelse. För detta föreslås att anslaget ökas med 5 miljoner kronor. Därutöver avser regeringen att föreslå en ny lag om asylsökandes sjukvård som ersätter den nuvarande överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. Anslaget ökas med 75 miljoner kronor för ersättning till landstingen för de asylsökandes hälso- och sjukvård.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 2 112 000 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2006

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

I motion 2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 4 i denna del begärs att riksdagen anvisar 200 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit. Den i motionen föreslagna lagändringen för ny prövning i

vissa utlänningsärenden får konsekvenser för anslaget på så sätt att fler människor än tidigare beräknat, kommer att befinna sig i Migrationsverkets mottagandesystem.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 300 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. En snabbare handläggning innebär att resurser inom anslaget 12:2 frigörs. Enligt motionärerna innebär en satsad krona på kortare handläggningstid fyra åter, året därpå.

Utskottets ställningstagande

Av budgetpropositionen framgår att antalet asylsökande i mottagandesystemet minskade under 2004 med ca 10 % för att vid årsskiftet uppgå till 38 869. Av dessa personer bodde ungefär hälften på någon av Migrationsverkets anläggningar, medan hälften valde s.k. eget boende. Den 30 juni 2005 var 33 779 personer registrerade i mottagandesystemet. Vid utgången av 2004 var 364 ensamkommande barn registrerade i mottagandesystemet. Av dessa bodde 147 på barn- och ungdomsenheter i verkets regi, medan resterande barn vistades i familjehem, på institution eller hos släktingar.

Den genomsnittliga vistelsetiden i mottagandesystemet, dvs. tiden från ansökan inklusive handläggning och beslut till antingen kommunplacering vid uppehållstillstånd eller återvändande vid avslag, var 521 dagar 2004. Den 30 juni 2005 hade den genomsnittliga vistelsetiden ökat till 598 dagar. Ökningen av vistelsetiden är enligt propositionen huvudsakligen hänförlig till svårigheter vid återvändandet. Den genomsnittliga tiden mellan Utlänningsnämndens beslut om avvisning och faktisk utresa hade ökat från 152 till 186 dagar.

Utskottet vill peka på vikten av att, vilket även anges i propositionen, den ekonomiska styrningen av verksamheten förstärks. Anslaget 12:2 byter också namn till Ersättningar och bostadskostnader samtidigt som anslaget renodlas till att avse transfereringsutgifter, och samtliga förvaltningsutgifter föreslås finansieras från anslag 12:1 Migrationsverket.

Som angetts i tidigare avsnitt har riksdagen beslutat om en lagändring varmed en ny prövning i vissa utlänningsärenden möjliggörs. Lagändringen, som med vissa justeringar utgår från förslag i motion Sf431, får konsekvenser för anslaget på så sätt att fler människor än tidigare beräknat kommer att befinna sig i Migrationsverkets mottagandesystem.

Utskottet delar bedömningen i motion Sf431 beträffande behovet av en ökad medelsanvisning. Utskottet, som emellertid även vill peka på den osäkerhet som ligger i bedömningen, förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som den har befogenhet till eller om så befinns nödvändigt återkommer med förslag om tilläggsbudget. Med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning för anslaget 12:2 Ersättningar och bostadskostnader föreslår utskottet att anslaget ökas med 200 miljoner kronor.

Utskottet tillstyrker förslaget till medelsanvisning i motion 2005/06:Sf431 yrkande 4 i denna del och avstyrker motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del.

12:3 Migrationspolitiska åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Riksdagen bör göra ett tillkännagivande om ökade möjligheter till vidarebosättning i Sverige genom en annan fördelning av tillgängliga resurser för migrationspolitiken. Därmed bifalls helt eller delvis några motioner.

Jämför reservation 10 (v).

Propositionen

Från anslaget finansieras organiserad överföring av flyktingar m.fl. (s.k. kvotflyktingar) och ersättning till de kommuner som tar emot dessa personer samt bidrag till vissa hjälpinsatser för flyktingar utanför Sverige. Bidrag till flyktingars resor från Sverige för bosättning i annat land och bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige finansieras också via detta anslag. Även statsbidrag till den efterforskningsverksamhet som enligt avtal bedrivs av Svenska Röda Korset bekostas från anslaget. Dessutom finansieras internationell samverkan inom ramen för flykting- och migrationspolitiken m.m.

Anslagsmedlen för 2006 avseende vidarebosättning av flyktingar m.fl. kan användas med viss flexibilitet och motsvara utgifterna för överföring och mottagande av 1 840 personer.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 291 833 000 kr.

Motioner utan anslagseffekt för 2006

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf364 yrkande 10 ett tillkännagivande om att Sverige inte har levt upp till sina åtaganden när det gäller att ta emot den åtagna kvoten av flyktingar. I motionen anförs att den svenska flyktingkvoten är alltför begränsad och att Sverige bör höja ambitionerna kraftigt. Det är också angeläget att Sverige verkar för att fler länder i världen åtar sig att ta emot kvotflyktingar.

Också i motion 2005/06:Sf334 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) yrkande 25 begärs ett tillkännagivande om Sverige och antalet kvotflyktingar. Sverige har under flera år misslyckats med att uppfylla kvoten, och enligt motionärerna har regeringen inte tillfredsställande förklarat varför man inte verkställt riksdagens beslut härom. Sverige, liksom andra länder, bör även höja flyktingkvoten.

Monica Green (s) begär i motion 2005/06:Sf379 ett tillkännagivande om en ökad flyktingkvot och finansiering med hjälp av medel inom ramen för flyktingmottagandet. Motionären menar att anslaget bör användas för vidarebosättning men även för andra angelägna insatser för flyktingar i behov av skydd, exempelvis för att bistå UNHCR med riktade insatser och i arbetet med att lösa utdragna flyktingsituationer. Det kan bl.a. gälla stöd i närområdet eller återvändandearbete.

Utskottets ställningstagande

Ett viktigt inslag i migrationspolitiken är beredskapen att ta emot flyktingar för vidarebosättning i Sverige. Den s.k. flyktingkvoten skall användas för uttagning av flyktingar eller andra personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation och för att ta hand om fall där UNHCR har särskilda svårigheter att finna ett lämpligt placeringsland. Målet är att åtgärder skall vidtas för att åstadkomma varaktiga lösningar genom vidarebosättning i Sverige främst för skyddsbehövande. Kvoten är inte begränsad till flyktingar i ordets formella bemärkelse.

Utskottet, som konstaterar att medel avsatta för vidarebosättning av flyktingar m.fl. föreslås kunna användas med viss flexibilitet och motsvara utgifterna för överföring av 1 840 personer, tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning på anslaget för 2006.

Utskottet delar uppfattningen i motion Sf379 att det finns skäl att öka möjligheterna till vidarebosättning i Sverige genom en annan fördelning av tillgängliga resurser för migrationspolitiken. Samtidigt har Sverige ett ansvar för de flyktingar som inte överförs hit varför enligt utskottets mening medlen, liksom i dag, bör användas strategiskt i kombination med andra riktade insatser. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Beträffande krav om att Sverige bör verka för att fler länder åtar sig att ta emot kvotflyktingar uttalade utskottet i sitt betänkande 2004/05:SfU2 att det är angeläget att kretsen av länder som tar emot personer i behov av vidarebosättning utvidgas och att det är viktigt att uttagningarna görs i samarbete med UNHCR. Utskottet förutsatte att UNHCR verkar för att utöka antalet vidarebosättningsländer. Utskottet vidhåller denna uppfattning.

När det gäller frågan om förklaring till att det faktiska antalet överförda personer inte alltid helt överensstämmer med det antal som Migrationsverket fått i uppdrag att överföra kan utskottet konstatera att det ibland på grund av praktiska skäl kan ta längre tid än planerat med själva överföringen.

Utskottet anser att riksdagen med det anförda bör bifalla motion 2005/06:Sf379 och delvis bifalla motionerna 2005/06:Sf364 yrkande 10 och 2005/06:Sf334 yrkande 25.

12:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden och 12:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Propositionen

För 2006 uppförs ett nytt anslag, 12:4, för finansiering av migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter hänförliga till överprövning av utlännings- och medborgarskapsärenden. Från anslaget finansieras även Regeringsrättens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsärenden.

För 2006 föreslår regeringen för anslag 12:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden ett ramanslag på 517 500 000 kr.

Vidare uppförs för 2006 ett nytt anslag, 12:5, för finansiering av migrationsdomstolarnas, Migrationsöverdomstolens och Regeringsrättens utgifter för nämndemän och sakkunniga som anlitas i utlänningsärenden samt de klagandes resor till förhandlingar i migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen. Från anslaget finansieras också ersättning till offentligt biträde i utlänningsärenden, ersättning till tredje man i utlänningsärenden enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde, ersättning till tolkar i utlänningsärenden samt ärenden enligt lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap och ersättningar för översättningar i utlänningsärenden.

För 2006 föreslår regeringen för anslag 12:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden ett ramanslag på 149 000 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2006

Folkpartiet

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion 2005/06:Sf370 i denna del att riksdagen anvisar 100 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Anslaget ökas för att inför den nya instansordningen kunna bevilja vissa grupper en ny asylprövning.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 250 miljoner kronor på ett nytt anslag för att möjliggöra en s.k. nollställning.

Centerpartiet

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2005/06:Sf403 yrkande 2 i denna del att riksdagen anvisar 250 miljoner kronor på ett nytt anslag för att möjliggöra en s.k. nollställning.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har redogjort för avlog riksdagen ett motionsyrkande om ett s.k. nollställningsbeslut i samband med beslutet om den nya instans- och processordningen (bet. 2004/05:SfU17, rskr. 2005/06:1). Vidare har liknande yrkanden avslagits i samband med beslutet om en lagändring varigenom en ny prövning i vissa utlänningsärenden möjliggörs under viss tid (bet. 2005/06:SfU5, rskr. 2005/06:10). Utskottet föreslår i detta betänkande till följd av den beslutade lagändringen en ökad medelstildelning för anslagen 10:3 samt 12:1–12:3.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2005/06:Sf370 i denna del, 2005/06:Sf373 yrkande 28 i denna del och 2005/06:Sf403 yrkande 2 i denna del.

12:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning besluta att för budgetåret 2006 till anslaget anvisa 10 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Därmed bifalls en motion i denna del.

Propositionen

Anslaget finansierar offentligt biträde enligt utlänningslagen vid Regeringskansliet, Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

Den 31 mars 2006 upphör Utlänningsnämnden och den nya instans- och processordningen i utlännings- och medborgarskapsärenden träder i kraft. De utgifter som Utlänningsnämnden har för offentligt biträde övergår därmed till migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen.

Anslaget minskas med 1 062 000 kr fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 % för anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 106 255 000 kr.

Motion med anslagseffekt 2006

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

I motion 2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 4 i denna del begärs att riksdagen anvisar 10 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit. Den i motionen föreslagna lagändringen får konsekvenser för anslaget på så sätt att det kan komma att behövas offentligt bidräde i ytterligare ett stort antal ärenden.

Utskottets ställningstagande

Som angetts tidigare har riksdagen beslutat om en ändring i utlänningslagen varigenom en ny prövning i vissa utlänningsärenden möjliggörs under viss tid. Lagändringen, som med vissa justeringar utgår från förslag i motion Sf431, får konsekvenser för anslaget på så sätt att det kan komma att behövas offentligt bidräde i ytterligare ett stort antal ärenden.

Utskottet delar bedömningen i motion Sf431 beträffande behovet av en ökad medelsanvisning. Med ändring av regeringens förslag till medelsanvisning för anslaget 12:6 Offentligt bidräde i utlänningsärenden föreslår utskottet att anslaget ökas med 10 miljoner kronor.

Utskottet tillstyrker förslaget till medelsanvisning i motion 2005/06:Sf431 yrkande 4 i denna del.

12:7 Utresor för avvisade och utvisade

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkande om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå ett motionsyrkande om kostnader för avvisning.

Propositionen

Anslaget finansierar resor ut ur landet för utlänningsärenden som avvisats eller utvisats enligt beslut av regeringen, Migrationsverket, Utlänningsnämnden eller polisen med stöd av utlänningslagen. Även kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan finansieras från anslaget.

Migrationsverket kan överlämna ärenden till polismyndigheten om utlänningsärenden håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att genomföra verkställigheten. Kriminalvårdens transporttjänst organiserar utresor för avvisade och utvisade på polisens uppdrag.

Anslaget minskas med 1 354 000 kr fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 % för anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 204 202 000 kr.

Motion med anslagseffekt 2006

Centerpartiet

I motion 2005/06:Sf403 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) yrkande 2 i denna del begärs att riksdagen anvisar 200 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit. Genom ett nollställningsbeslut minskar kostnaderna under anslaget.

Övrig motion

Rolf Gunnarsson (m) begär i motion 2005/06:Sf204 ett tillkännagivande om kostnader för avvisning. I motionen anges att på ett år har kostnaderna för avvisningar av flyktingar ökat med 34 %. Under 2004 uppgick kostnaden till 148,3 miljoner kronor. Motionären anser att kriminalvården skall hushålla med sina pengar och att nya riktlinjer och regler behövs.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare redogjort för har riksdagen beslutat om en ändring i utlänningslagen varigenom en ny prövning av vissa utlänningsärenden möjliggörs under viss tid. I samband med riksdagens beslut avslogs motionsyrkanden om bl.a. ett s.k. nollställningsbeslut.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motion 2005/06:Sf403 yrkande 2 i denna del.

Anslaget finansierar resor ut ur landet för utlänningsresor som avvisats eller utvisats. Migrationsverket kan överlämna ett ärende till polismyndigheten om utlänningsresan håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att genomföra verkställigheten. I dessa fall är det kriminalvårdens transporttjänst som organiserar utresorna. Av Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos från augusti 2005 framgår att under första halvåret 2005 har 1 492 överlämnade avvisningar genomförts. Kostnaderna för verkställigheterna har ökat beroende på att fler bevakade resor, ofta med ett ökat antal eskortörer, genomförts samt att resorna går till mer avlägsna destinationer.

Av kriminalvårdens budgetunderlag för år 2006 framgår att antalet avvisningsbeslut som har överlämnats till polis för verkställighet har ökat. En allt större andel lämnas över samtidigt som det totala antalet ärenden ökar. Avvisningar av asylsökande sker till cirka 80 % med bevakning, vilket gör dessa resor resurskrävande. Kriminalvården gör i sitt budgetunderlag den bedömningen att en fördubbling av kostnaderna kan förväntas ske under perioden 2004–2005, från 74 miljoner kronor år 2003 till 145 miljoner kronor år 2005. För de därefter kommande åren väntas en lugnare ökningstakt, med en prognos på 199 miljoner kronor år 2008.

Utskottet kan konstatera att kostnaderna ökat och att kostnaderna påverkas kraftigt när en allt större andel av avvisningarna genomförs med bevakning. Likaså är destinationerna av avgörande betydelse för kostnaderna. Utskottet förutsätter att regeringen granskar och följer upp användningen av tilldelade medel.

Med det anförda avstyrks motion 2005/06:Sf204.

12:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar och 12:9 Utlänningsnämnden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget 12:8 disponeras av Migrationsverket för att utveckla prövnings- och mottagandesystem för asylsökande samt för integrationsinsatser till dem som fått uppehållstillstånd. Vidare används anslaget för att hjälpa personer att återvända eller återvändra till sitt hemland. Anslagsbeloppet motsvarar EU:s medfinansiering av beviljade projekt. Bidraget administreras av Migrationsverket i samarbete med Integrationsverket.

EU:s flyktingfond, som inrättades 2000 för perioden 2000–2004, förlängdes 2005 för perioden 2005–2010.

Anslaget 12:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar minskas med 182 000 kr fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 % för anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

För 2006 föreslår regeringen för anslaget 12:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar ett ramanslag på 30 218 000 kr.

Utlänningsnämnden prövar överklaganden av beslut som fattas av Migrationsverket avseende avvisning och utvisning samt ansökningar om uppehållstillstånd, flyktingförklaring, resedokument och svenskt medborgarskap. Nämnden prövar även s.k. ny ansökan om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen (1989:529).

Regeringen har till riksdagen föreslagit att en ny instans- och processordning för utlännings- och medborgarskapsärenden införs den 31 mars 2006 (prop. 2004/05:170). Utlänningsnämnden kommer därmed att upphöra. Regeringen har tillsatt en särskild utredare (dir. 2004:149) med uppdrag att tillsammans med Utlänningsnämnden förbereda och genomföra avvecklingen av nämnden. Anslaget föreslås tillföras 22 miljoner kronor för nämndens avvecklingskostnader.

För 2006 föreslår regeringen för anslaget 12:9 Utlänningsnämnden ett ramanslag på 67 000 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Minoritetspolitiken

Minoritetspolitiken omfattar frågor om skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken. De nationella minoriteterna är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. De språk som omfattas av minoritetspolitiken är samiska (alla former), finska, meänkieli, romani chib (alla former) och jiddisch. Samerna är dessutom ett ursprungsfolk i Sverige.

Målen för minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna, att stärka möjligheterna till inflytande för de nationella minoriteterna, både kvinnor och män, samt att stödja de historiska minoritetsspråken. Politikområdet omfattar anslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.

47:1 Åtgärder för nationella minoriteter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget disponeras för åtgärder för de nationella minoriteterna. En del av anslaget används som statsbidrag till kommunerna och landstinget inom de områden i Norrbottens län som har utpekats som förvaltningsområden för samiska respektive finska och meänkieli. En annan del av anslaget används bl.a. för ekonomiskt bidrag till de organisationer som företräder nationella minoriteter.

Länsstyrelsen i Norrbottens län har fördelat medlen med utgångspunkt i en uppskattning av antalet invånare i respektive kommun som talar samiska respektive finska och meänkieli samt kommunernas behov av att vidta åtgärder. För år 2005 har Länsstyrelsen i Norrbottens län även tillfört medel ur anslaget för hanteringen av bidragen till kommuner och landsting samt till en arbetsgrupp vid länsstyrelsen som skall följa upp och utvärdera de regionala åtgärderna. Även för 2006 skall länsstyrelsen få medel för bl.a. regionala uppföljningsinsatser.

Av propositionen framgår att det statliga bidraget till minoritetsorganisationer är under översyn i syfte att ta fram ett nytt och författningsreglerat bidragssystem.

En mindre del av anslaget kommer enligt regeringen fr.o.m. 2006 att användas för att bidra till att bygga upp en språkvårdande verksamhet för minoritetsspråken.

För 2006 föreslår regeringen ett ramanslag på 10 437 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. S.k. hedersrelaterat våld m.m., punkt 3 (kd)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju306 yrkande 20 och 2005/06:U382 yrkande 8 och avslår motionerna 2004/05:N241 yrkande 3 och 2005/06:Sf220.

Ställningstagande

De s.k. hedersmorden är ett vedervärdigt exempel på att människovärdet kan könsrelateras och på hur olika kön värderas. Detta är självklart helt oacceptabelt utifrån vår uppfattning om ett okränkbart människovärde och de mänskliga rättigheterna. Enligt vår mening är det hög tid att placera de s.k. hedersmorden högt upp på den politiska dagordningen, såväl i Sverige som inom FN. Det behövs större resurser för skyddat boende men långt viktigare är att vi lär oss att ta itu med och tackla det tänkande som ligger bakom den s.k. hederskulturen. Orsakerna till brotten står inte enbart att finna i olika invandrargruppers kulturer. Regeringens misslyckande integrationspolitik bär ett stort ansvar. Att uppmärksamma familjen är enligt vår mening minst lika viktigt som att bereda invandrade personer plats på arbetsmarknaden för att få en fungerande integration där normer och värden överförs och för att vi skall kunna bekämpa problematiken med hedersmord.

2. Lokala satsningar m.m., punkt 5 (fp)

av Bo Könberg (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf383 yrkande 4 och avslår motion 2005/06:Sf236 yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

Enligt vår mening spelar ett vitalt föreningsliv en avgörande roll i kampen mot utanförskapet. I dag finns det ett stort antal föreningar i utsatta områden som vi anser kan bilda utgångspunkten i en rörelse för egenmakt och arbete. Därför vill vi ge dessa och nya föreningar mer resurser. Vi vill också starkt prioritera de verksamheter och projekt som klart inriktar sig mot att utveckla lokala initiativ av betydelse för möjligheten att öka sysselsättningen och delaktigheten i samhällslivet.

3. Stöd för avhoppade nazister m.m., punkt 6 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf398 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Samhället skall med alla medel motverka rasistiska, nynazistiska och homofobiska brott för vilka den nynazistiska rörelsen står. De unga män och kvinnor som väljer att hoppa av den nynazistiska rörelsen skall enligt vår mening kunna få stöd för det. I dag finns inget nationellt ansvar för att detta arbete fortgår. Vi anser att personer skall kunna komma tillbaka till ett nazistfritt samhälle och kunna erhålla den eventuella vård och det stöd som kan behövas då de flesta avhopparna mår mycket dåligt. Staten bör dessutom ha ett nationellt ansvar för riktat förebyggande arbete mot den nazistiska rörelsens nyrekryteringar. Vidare vill vi framhålla att de anhöriga till nynazisterna får illa och inte erhåller stöd och hjälp från samhället i tillräcklig utsträckning. Vi anser att det bör ligga i samhällets intresse att tillvarata dessa människors rätt till stöd och hjälp.

4. Tillsyn av tolkförmedlingarna, punkt 7 (v, mp)

av Mona Jönsson (mp) och Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf391.

Ställningstagande

Tolkservicen för främmande språk och teckenspråk är en nödvändig och mycket viktig del i samhället för att garantera rättssäkerheten och främja integrationen. Enligt vår mening finns i dag problem i tolkverksamheten. Kvaliteten på tolktjänsterna åsidosätts ibland till förmån för lägsta pris, och det förekommer dessutom brister i upphandlingsförfarandet och i kontrollen av tolktjänsterna. Det finns också brister i tillgången på kvalificerade tolkar. Tolkservicen är viktig och enligt vår mening måste myndigheterna kunna fullfölja sina uppgifter gentemot dem som anlitar tjänsten och är i behov av tolkning. Vi anser att det föreligger en allvarlig risk att samhällets verksamhet av tolkservice är utan någon som helst statlig insyn eller tillsyn.

5. Handläggningstider m.m., punkt 9 (fp)

av Bo Könberg (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen framställning 2004/05:RRS15 punkterna 1–3 och motion 2004/05:Sf21 yrkandena 2–4 och avslår motionerna 2004/05:Sf19 yrkandena 1–3 och 2005/06:Sf388 yrkande 13.

Ställningstagande

Regeringens och Migrationsverkets åtgärder har inte räckt till för att kunna hantera det ökade antalet nya asylsökningar under 2000-talet. Detta har resulterat i långa väntetider på asylbeslut och onödigt höga kostnader för asylprocessen som helhet. En viktig orsak till de långa handläggningstiderna är brister i de förutsättningar – i form av regler och resurser – som regeringen gett Migrationsverket. Flexibiliteten inom asylprocessen ökar genom att Migrationsverket nu tilldelas ett ramanslag för samtliga förvaltningsutgifter. Därutöver är det emellertid nödvändigt att anlägga ett flerårigt synsätt på resursfördelningen till migrationspolitiken. Migrationsver-

kets verksamhet är kopplad till aktuell asylinströmning som ofta är mycket föränderlig. Inom asylprövningen, där det måste ställas höga krav på personalens kompetens, finns det gränser för hur mycket verksamheten kan utökas med kort varsel. Flera brister som konstaterats i asylprocessen kan återföras på svagheter i regeringens styrning av Migrationsverket. Det gäller bl.a. att kvaliteten i asylprövningen inte är säkerställd inom Migrationsverket och att uppföljningar genomförs i alltför begränsad utsträckning. Regeringen måste utveckla sin styrning av Migrationsverket på ett sätt som understöder kvalitet och effektivitet i asylprövningen. Regeringen måste också förbättra informationen till riksdagen när det gäller asylprövningen så att informationen möjliggör meningsfulla jämförelser över tiden. I Migrationsverkets landinformationssystem finns i dag endast systematiserad information om ett tjugotal länder inlagd trots att det under 2003 kom asylsökande från 120 olika länder. Kunskaper om hur situationen i landet, mot vilket asylprövningen görs, ser ut för olika individer vid ett återvändande är mycket centrala och måste förbättras. Genom uppföljning av återvändande kan också bristfälliga kunskaper om respektive land förbättras. En hög personalomsättning gör att insatser för förbättrad kvalitet i asylprocessen inte får effekt. Om kompetens och kunskap försvinner minskar rättssäkerheten i asylprocessen. En total översyn av Migrationsverkets verksamhet och organisation samt regeringens styrning av verket bör genomföras innan införandet av den nya instans- och processordningen den 31 mars 2006. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Handläggningstider m.m., punkt 9 (kd)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen framställning 2004/05:RRS15 punkterna 1–3 och motionerna 2004/05:Sf19 yrkandena 1–3 och 2005/06:Sf388 yrkande 13 och avslår motion 2004/05:Sf21 yrkandena 2–4.

Ställningstagande

Myndigheternas behandling av en ansökan om uppehållstillstånd drar ofta ut på tiden. Den utdragna processen har orsakat mycket mänskligt lidande som särskilt drabbat barnen.

Regeringens insatser för att förkorta handläggningstiderna har varit otillräckliga och utgått från en felaktig bedömning av orsaken till missförhållandet. Om resurser sattes in i ett tidigt skede av processen skulle handläggningstiderna bli kortare och kostnaderna minska. I dag läggs stora

pengar på långa förläggningstider och sjukvård åt asylsökande som drabbats av ohälsa bl.a. på grund av långa väntetider. I stället bör resurserna läggas på att förkorta handläggningstiderna i asylärenden. En satsad krona på kortare handläggningstid ger fyra åter, året därpå. Vidare måste anslagsstrukturen vara mycket mer flexibel så att verksamheten kan fungera även om antalet asylsökande ökar eller minskar kraftigt på kort tid.

I Sverige söker ca 500 ensamkommande barn asyl varje år. Dessa barn befinner sig i en mycket utsatt situation, och de bär ofta med sig svåra upplevelser. I Migrationsverkets regleringsbrev anges målet tre månaders handläggningstid för ensamma barns ärenden. Att ange detta mål har emellertid kommit att bli en symbolhandling eftersom verket inte ges tillräckliga resurser. Målet om tre månaders handläggningstid måste uppnås.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (fp)

av Bo Könberg (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2004/05:Sf21 yrkande 1 och avslår motionerna 2004/05:Sf20, 2005/06:Sf304 och 2005/06:Sf334 yrkande 9.

Ställningstagande

De långa handläggningstiderna i asylärenden beror delvis på brister i Migrationsverkets interna mål- och resultatstyrning samt arbetssätt. Exempel på detta är att omorganisationen inom Migrationsverket och den nya ärendehanteringens inte lett till ökad produktion och att Migrationsverket bortsett från regeringens mål om en maximal handläggningstid på sex månader vid den egna målformuleringen. Handläggningstiderna måste kortas utan att en rättssäker och individuell prövning riskeras. Riksdagen bör ge regeringen till känna vad som anförts.

8. Uppehållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (c)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf334 yrkande 9 och avslår motionerna 2004/05:Sf20, 2004/05:Sf21 yrkande 1 och 2005/06:Sf304.

Ställningstagande

Personer som söker asyl skall inte behöva vänta i flera år på uppehållstillstånd. Handläggningstiderna är i dag orimligt långa. Asylsökande som får vänta mer än tolv månader skall därför garanteras uppehållstillstånd. När det gäller barnfamiljer skall uppehållstillstånd garanteras efter sex månaders handläggningstid. En sådan ordning ställer höga krav på asylutredningen där det krävs välutbildad personal på Migrationsverket, kvalificerade och auktoriserade tolkar, god psykologisk expertis och duktiga offentliga biträden samt höga krav på länderkunskap hos alla instanser i processen. Det är viktigt med en rättssäker asylutredning där alla fakta kommer fram och den asylsökande lägger fram sina grunder för asylansökan för Migrationsverket i ett tidigt skede. Det är inte önskvärt med ett system där man kan överklaga ett beslut hur många gånger som helst.

Vad som anförts om att asylsökande vuxna skall garanteras få besked om uppehållstillstånd inom tolv månader och barn/barnfamiljer skall få besked inom sex månader bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

9. Upphållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (mp)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf20 och avslår motionerna 2004/05:Sf21 yrkande 1, 2005/06:Sf304 och 2005/06:Sf334 yrkande 9.

Ställningstagande

Migrationsverkets arbete måste vara så rättssäkert och humant som möjligt. I dag kan människor vänta i flera år på besked om uppehållstillstånd. Detta är inte rimligt varför det är nödvändigt att i samband med införandet av den nya instans- och processordningen införa en bortre tidsgräns för handläggningen i asylärenden. En asylsökande skall få besked från första instans inom sex månader, och efter väntan i tolv månader skall den sökande automatiskt få uppehållstillstånd. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

10. Flyktingkvoten, punkt 11 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf334 yrkande 25, 2005/06:Sf364 yrkande 10 och 2005/06:Sf379.

Ställningstagande

Vi anser att anslaget bör användas flexibelt och att det bör finnas en möjlighet att använda de delar av anslaget som avsätts för kvotflyktingmottagande också för andra ändamål i den händelse kvoten inte fylls. Vidare anser vi att Sverige bör anstränga sig för att faktiskt fylla den flyktingkvot vi åtagit oss, något vi också påtalat sedan flera år tillbaka.

Vi anser att det ger tveksamma signaler att, som föreslås i motionerna, nu göra ett tillkännagivande om att kvoten bör höjas, trots att kvoten inte ens fyllts de senaste åren. Det torde vara ett lämpligt första steg att se till att den kvot vi i dag har åtagit oss faktiskt uppfylls, innan pengar tas från andra delar av anslagsområdet för ett mer omfattande åtagande. I annat fall blir förslaget inget annat än symbolpolitik. Dessutom riskerar ett ökat kvotmottagande i en i övrigt mycket restriktiv migrationspolitik, där enligt vår mening människor som söker en fristad i Sverige ofta misstros och inte får sina skäl bedömda i enlighet med internationella konventioner, att sända felaktiga signaler. I motion Sf379 uttrycks också tydligt uppfattningen att det handlar om att utöka kvotflyktingmottagandet med hjälp av medel inom ramen för flyktingmottagandet. Detta kan leda till att olika grupper av flyktingar ställs mot varandra och att det blir legitimt att betrakta dem som utvalts på flyktingkvoten som mer av ”riktiga” flyktingar än dem som själva sökt sig till vårt land för att söka asyl. Det finns även en uppenbar risk att ett beslut om en utökad flyktingkvot på bekostnad av mottagande av flyktingar som sökt sig till Sverige på egen hand blir en del av strategin för det fortsatta bygget av ”fästning Europa”. Kommissionen har nämligen helt nyligen fört fram förslag om att EU skall se till att regionala läger för mottagande av flyktingar upprättas i länder utanför Europa. Tanken är att hålla merparten av flyktingarna borta från Europa, lägga bördorna på fattiga länder i tredje världen och att EU-länderna därifrån skall handplocka kvotflyktingar. Ett sådant förslag skulle effektivt kortsluta den av Sverige undertecknade Genèvekonventionen. Med det anförda bör motioner om en ökad flyktingkvot avslås.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (m)

Per Westerberg (m), Anna Lilliehöök (m) och Anita Sidén (m) anför:

En riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister beslutar den 23 november att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2006. Samtidigt fastställs utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för åren 2006 och 2007.

Moderaterna har i partimotion 2005/06:Fi240 Politik för arbete och välfärd och i kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att återupprätta den svenska arbetslinjen, bryta bidragsberoende och utanförskap, ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en värdig välfärd. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystemen.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett bättre sätt än i dag kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När riksdagens majoritet genom förslaget till rambeslut valt en annan inriktning av politiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.

I det följande redovisar vi vilken fördelning på anslagen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar som vi förordade i vår anslagsmotion Sf430.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Moderata samlingspartiet anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2006 bör anvisas 983 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att en avveckling av Integrationsverket bör inledas och att introduktionsenheten bör föras över till Migrationsverket samt att Migrationsverket bör distribuera kommunersättning vid flyktingmottagande. Anslaget Integrationsåtgärder bör minskas och en avveckling av politikområdet påbörjas. Vi vill dock ge fortsatt stöd åt bl.a. verksamhet för personer som vill lämna rasistiska grupper samt till åtgärder för unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld. Vidare vill vi införa ett nytt anslag Lärningsintegration, anställningsstöd. Dessutom bör anslaget Ombudsmanen mot etnisk diskriminering (DO) föras över till utgiftsområde 14 Arbetsliv.

2. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (fp)

Bo Könberg (fp) och Anne-Marie Ekström (fp) anför:

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för 2006 syftar till att förändra de ekonomiska förutsättningarna så att Sveriges potential kan komma till sin rätt. Det handlar om förslag som förbättrar förutsättningarna för den dryga miljön människor som står utanför arbetsmarknaden att få en möjlighet att komma in och bidra med en egen arbetsinsats och förslag som leder till nya jobb. Vi föreslår en stor inkomstskattereform för alla som arbetar och skattelättnader för företagare så att det skall bli lättare att anställa. Vi föreslår vidare reformer av arbetsmarknadspolitiken, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. Vi föreslår ett antal åtgärder för att underlätta företagande och nya jobb. Våra utgiftsökningar avser ökade resurser för en stärkt rättssäkerhet, bättre utbildning och forskning, satsningar på vård och omsorg särskilt för äldre samt förbättringar för handikappade. Vi uppnår utrymme för detta genom ett antal besparingsåtgärder.

Vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar har emellertid avstyrkts av finansutskottet i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Folkpartiet anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2006 bör anvisas 50 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att Integrationsverket bör läggas ned. Vidare bör medel tillföras domstolsprövningen i utlänningsärenden för att kunna bevilja vissa grupper en ny asylprövning.

3. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (kd)

Sven Brus (kd) anför:

Kristdemokraternas budgetalternativ för 2006 tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för fler människor i arbete, minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att statens finanser och därmed den gemensamma välfärden tryggas för alla.

Sverige står inför stora utmaningar. Vi vet att de närmaste tio åren kommer att medföra en växande andel äldre i befolkningen, med ökade krav på vård och omsorg. Andelen i arbetsför ålder minskar, vilket ökar beho-

vet av att öka antalet arbetade timmar för att upprätthålla skatteintäkterna. Här ser vi redan i dag ett stort och växande utanförskap, där omkring 1,5 miljoner människor i arbetsför ålder står utan arbete eller arbetar mindre än de skulle önska. Detta bidrar till stora kostnader för samhället och är en tragedi för de människor som önskar försörja sig själva men som av arbetsmarknadsskäl eller bristande vård tvingas till utanförskap.

För att fler skall komma i arbete räcker det inte med att reformera delar av den svenska ekonomin – det krävs ett helhetsgrepp. Arbetsmarknaden måste göras mer flexibel för att möjliggöra nyanställningar i nya och växande företag. Den kraftigt ökade sjukfrånvaron måste mötas med förbättrad arbetsmiljö och rehabilitering men också tydligare krav på återanpassning till arbetslivet för den som annars riskerar att hamna i utanförskap. För att åstadkomma detta måste skatterna på arbete sänkas, särskilt för dem med låga inkomster och där förtjänsten av att gå från bidragsförsörjning till arbete är särskilt låg. Arbetsgivare måste också, genom nedsatta arbetsgivaravgifter, stimuleras att anställa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Sverige utmanas även från omvärlden genom den alltmer globaliserade ekonomin. Svenska storföretag har klarat omställningen bra främst genom att förlägga verksamheter till andra länder. Sverige står dock som förlorare när alltför få av de utflyttade jobben har ersatts med nya.

Den offentliga sektorn måste förnyas för att bättre möta medborgarnas behov och bättre tillvarata personalens kompetens och idéer. Dessutom måste valfriheten inom familjepolitiken öka, polis- och rättsväsendet återupprättas, pensionärernas ekonomiska situation stärkas och infrastrukturen förbättras.

Målet med våra reformer på dessa områden är att skapa förutsättningar för en uthållig tillväxt på åtminstone 3 % över en konjunkturcykel, där sysselsättningen kan öka utan att inflationen tar fart, där den enskildes valfrihet, personliga ansvar och välfärd kan öka utan politisk detaljstyrning, där den offentliga sektorn kan vitaliseras och möta ökande behov utan att jagas av krympande skattebaser och där statens finanser blir mindre konjunkturkänsliga.

Finansutskottets majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartier och miljöpartier – har nu genom förslag till ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster ställt sig bakom en annan inriktning av politiken i det första rambeslutet om statsbudgeten. Därför redovisar vi i detta särskilda yttrande (i stället för i en reservation) den del av vår politik som rör utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar och som vi skulle ha yrkat bifall till om vårt förslag till ramar hade vunnit riksdagens bifall i den första beslutsomgången.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Kristdemokraterna anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2006 bör anvisas 81 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att Integrationsverket bör läggas ned den 1 juli 2006 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar. Anslaget Integrationsåtgärder bör minskas eftersom vi avvisar satsningen på de lokala diskrimineringsbyråerna. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) bör ges särskilt ansvar för opinionsbildningen mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism och tillförs därför ytterligare medel. Systemet med förhandlingar och avtal för kommunplacering av flyktingar bör enligt vårt förslag avskaffas och stödet i stället bestå av en utvecklingspeng som följer individen och utbetalas av socialförsäkringsadministrationen.

Migrationsverket bör tillföras ökade resurser för att minska handläggningstiderna för asylansökningar för att på så sätt frigöra resurser som annars skulle läggas på sjukvård och boende och för att kunna hålla tidsfristen för handläggning av ensamkommande barns ärenden. Genom kortare handläggningstider vid asylprövningen minskar kostnaderna i mottagandesystemet. Vi anser vidare att Migrationsverket inte skall pröva uppehållstillstånd för adopterade i åldern 12–17 år eller för nyfödda till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige. En sådan åtgärd kan minska belastningen på Migrationsverkets administration. Vi tillför därutöver 250 miljoner kronor på ett nytt anslag för att möjliggöra en s.k. nollställning.

4. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (c)

Birgitta Carlsson (c) anför:

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Centerpartiet föreslår ingen ändrad ram för utgiftsområdet i förhållande till regeringens förslag.

Vi anser emellertid att Integrationsverket bör avvecklas, vilket medför miskade kostnader med 50 miljoner kronor. Vidare föreslår vi att ett nytt anslag tillförs 250 miljoner kronor för att möjliggöra en s.k. nollställning. Genom ett nollställningsbeslut minskar kostnaderna under anslaget utresor för avvisade och utvisade med 200 miljoner kronor.

5. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (kd, v, c, mp)

Sven Brus (kd), Birgitta Carlsson (c), Mona Jönsson (mp) och Kalle Larsson (v) anför:

Många av dem som i dag, av olika anledningar, vistas i Sverige efter ett avslag på en asylansökan har enligt vår uppfattning i själva verket tillräckliga skäl för att få skydd i Sverige både enligt svensk lag och enligt internationella konventioner. Våra partier har därför för dessa människors skull drivit frågan om ett s.k. nollställningsbeslut. Ett ytterligare syfte med

ett sådant beslut är att underlätta övergången till en ny instans- och processordning i utlänningsärenden. Riksdagen valde tidigare i höstas att avslå vårt förslag, vilket vi djupt beklagar. Vår avsikt är att fortsätta att på olika sätt verka i samma riktning för en human och rättssäker asylopolitik och för att de människor som fått beslut om avvisning, trots uppenbara skyddsbehov, ges upprättelse och uppehållstillstånd. En nollställning, det en del kallar för amnesti, är fortfarande det bästa sättet att åstadkomma detta.

6. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, punkt 1 (v)

Kalle Larsson (v) anför:

Politikområdet minoritetspolitik handlar enbart om nationella minoriteter. Det är ologiskt att hänföra de nationella minoriteterna till ett utgiftsområde som berör invandrare och flyktingar eftersom de nationella minoriteterna funnits i Sverige under lång tid. Det blir absurt att t.ex. hänföra samerna, som är erkända som en urbefolkning, till invandrare och flyktingar. Samma sak gäller den erkända nationella minoriteten tornedalingar som befunnit sig inom samma geografiska område i minst 1 000 år. De andra erkända nationella minoriteterna romer, judar och sverigefinnar har funnits i Sverige i flera 100-tals år.

Anslaget avser dels stöd för att använda sitt språk i kontakterna med förvaltning och domstolar, dels bidrag till inflytande och samråd med regeringen m.m. Konsekvensen borde vara att politikområdet låg under förslagsvis utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

7. Upphållstillstånd efter viss tid, punkt 10 (m)

Per Westerberg (m), Anna Lilliehöök (m) och Anita Sidén (m) anför:

Människor på flykt som kommer till Sverige och söker asyl bör snabbt få sina ärenden avgjorda. För dem som får uppehållstillstånd är det viktigt att snabbt få veta att de kan påbörja integrationsprocessen i det svenska samhället och för dem som får avslag är det angeläget att snabbt kunna få klarhet i att andra vägar måste sökas för framtiden. Vi delar det synsätt som framförs i motion Sf304 att det är viktigt att Migrationsverkets arbete är så rättssäkert som möjligt och att ingen skall behöva vänta i flera år på besked. Vi anser att det är rimligt att införa en gräns för hur lång handläggningstiden i ett asylärende får vara. Hur detta skall genomföras måste dock bli föremål för vidare överväganden. Självklart förutsätts att sökanden skall ha bidragit aktivt i processen genom att visa upp pass eller andra identitetshandlingar.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2005/06:1

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 Utgiftsområde 8:

1. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att under 2006 lån får tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemtrustningslån intill ett belopp av 2 000 000 000 kr (avsnitt 3).
2. Regeringen föreslår att riksdagen för 2006 anvisar anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt följande uppställning i propositionen.

Framställning 2004/05:RRS15

Framställning 2004/05:RRS15 Riksrevisionens styrelses framställning angående snabbare asylprövning:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen inför ett system för dimensionering av asylprövningen som är utformat så att det fastlagda målet för handläggningstiderna kan uppnås även vid kraftiga variationer i antalet asylsökande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen förbättrar sin styrning av Migrationsverket på de punkter Riksrevisionen uppmärksammat i sin granskning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen förbättrar sin information till riksdagen vad gäller asylprövningen så att informationen möjliggör meningsfulla jämförelser över tiden.

Följdmotioner med anledning av framst. 2004/05:
RRS15

2004/05:Sf19 av Sven Brus m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av ökade resurser till att korta handläggningstiderna för asylsökande.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Migrationsverkets möjlighet till större flexibilitet i användningen av anslagsmedlen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om högst tre månaders handläggningstid för asylsökande barn.

2004/05:Sf20 av Gustav Fridolin m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motion anförs om en bortre tidsgräns för handläggningstiden av asylärenden.

2004/05:Sf21 av Bo Könberg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förkortade handläggningstider och beviljande av uppehållstillstånd för de fall där handläggningstiden överstiger två år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av landkunskap och en långvarig kompetensförsörjning hos Migrationsverkets personal samt att landinformationen bör sammanställas systematiskt och finnas tillgänglig för myndigheter och aktörer inom asylprocessen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om uppföljning av återvändande samt kvalitetssäkring i asylprocessen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av Migrationsverkets verksamhet och organisation samt regeringens styrning av verket.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:Sf333 av Börje Vestlund m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om situationen för HBT-personer med invandrabakgrund.

2004/05:Sf365 av Sven Brus m.fl. (kd):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förstärka kunskaperna om diskrimineringslagstiftningen.

2004/05:N241 av Gunnar Andrén m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar i Södertälje på särskilda insatser inriktade på kvinnors med utländsk härkomst ekonomiska förutsättningar och kulturella frihet i Södertäljeregionen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:Ju306 av Maria Larsson m.fl. (kd):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att stävja det hedersrelaterade våldet.

2005/06:U382 av Rosita Runegrund m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors utsatthet för våld och "hedersmord" inom den svenska integrationspolitiken.

2005/06:Sf204 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kostnader för avvisning.

2005/06:Sf220 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om hedersrelaterat våld.

2005/06:Sf236 av Ana Maria Narti (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en reformering av stödet till organisationer och arbetsgrupper som verkar för lokal demokrati.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett verksamt arbete för förebyggande av kvinnoförtryck.

2005/06:Sf250 av Helena Bargholtz m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om frivilligorganisationer som bedriver stödjande verksamhet för lesbiska och bisexuella invandrarkvinnor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om frivilligorganisationer som arbetar för invandrare.

2005/06:Sf261 av Inger Lundberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om översyn av förutsättningarna för att inrätta länsexperter för integration.

2005/06:Sf268 av Siw Wittgren-Ahl och Mariam Osman Sherifay (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hemutrustningslån.

2005/06:Sf304 av Per Bill och Henrik von Sydow (båda m):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag i linje med vad som i motionen anförs om en bortre tidsgräns för handläggningstiden av asylärenden.

2005/06:Sf333 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att avveckla Integrationsverket.

2005/06:Sf334 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att asylsökande vuxna skall få besked om uppehållstillstånd inom 12 månader och barn/barnfamiljer skall få besked inom 6 månader.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige skall uppfylla antalet kvotflyktingar.

2005/06:Sf364 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kravet på att Sverige tar emot den åtagna kvoten av flyktingar.

2005/06:Sf370 av Bo Könberg m.fl. (fp):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för 2006.

2005/06:Sf373 av Sven Brus m.fl. (kd):

8. Riksdagen beslutar att Migrationsverket tillförs ytterligare medel för att förkorta handläggningstiderna, i enlighet med vad som anförs i motionen.

23. Riksdagen beslutar att slopa prövningen av uppehållstillstånd avseende de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12-17 år samt nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige, i enlighet med vad som anförs i motionen.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att införa en utvecklingspeng som följer individen
och som administreras av socialförsäkringsadministrationen.
26. Riksdagen beslutar avveckla Integrationsverket fr.o.m. den 1
juli 2006 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrå-
gor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i
motionen.
27. Riksdagen beslutar att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
tilldelas ytterligare medel och ges särskilt ansvar för opinionsbild-
ning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.
28. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regering-
ens förslag budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 8 Invand-
rare och flyktingar enligt uppställning:

2005/06:Sf379 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen
anförs om ökad flyktingkvot och finansieringen med hjälp av medel inom
ramen för flyktingmottagandet.

2005/06:Sf383 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om resurser till föreningsliv för egenmakt och arbete.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att lägga ned Integrationsverket och kraftigt refor-
mera AMS.

2005/06:Sf388 av Sven Brus m.fl. (kd):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om högst tre månaders handläggningstid för asylsök-
ande barn.

2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. (kd):

20. Riksdagen beslutar att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
ges särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främ-
lingsfientlighet och rasism, i enlighet med vad som anförs i motionen.
23. Riksdagen beslutar att systemet med förhandlingar och avtal med
kommuner avseende flyktingar avskaffas till förmån för att en
”utvecklingspeng” införs, i enlighet med vad som anförs i motionen.

37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla Integrationsverket samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Sf391 av Siw Wittgren-Ahl och Mariam Osman Sherifay (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av tillsyn och kontroll av tolkförmedlingarnas verksamhet.

2005/06:Sf398 av Tasso Stafilidis (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd för avhoppade nynazister.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riktat förebyggande arbete mot den nazistiska rörelsens nyrekrytering.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd för anhöriga till nynazister.

2005/06:Sf403 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt följande uppställning:

2005/06:Sf430 av Per Westerberg m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av Integrationsverket inleds.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en överföring av introduktionsenheten till Migrationsverket.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kommunersättningar vid flyktingmottagande skall distribueras av Migrationsverket.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av politikområde 10:2 Integrationsåtgärder inleds.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lärlingsintegration genom införandet av ett anställningsstöd för nyanlända flyktingar och invandrare.
7. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 enligt uppställningen.

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp):

4. Riksdagen anvisar för 2006 anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2006.

BILAGA 2Förslag till beslut om anslag under
utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Belopp i 1000-tals kronor

	Politikområde, anslag och (anslagstyp)	Regeringens förslag	Utskottets förslag	Avvikelse
10	Integrationspolitik			
1	Integrationsverket (<i>ram</i>)	91 024	91 024	
2	Integrationsåtgärder (<i>ram</i>)	108 120	108 120	
3	Kommunersättningar vid flyktingmottagande (<i>ram</i>)	1 526 193	2 526 193	+1 000 000
4	Hemutrustningslån (<i>ram</i>)	8 519	8 519	
5	Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (<i>ram</i>)	31 239	31 239	
12	Migrationspolitik			
1	Migrationsverket (<i>ram</i>)	1 727 615	1 777 615	+ 50 000
2	Ersättningar och bostadskostnader (<i>ram</i>)	2 112 000	2 312 000	+ 200 000
3	Migrationspolitiska åtgärder (<i>ram</i>)	291 833	291 833	
4	Domstolsprövning i utlänningsärenden (<i>ram</i>)	517 500	517 500	
5	Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden (<i>ram</i>)	149 000	149 000	
6	Offentligt biträde i utlänningsärenden (<i>ram</i>)	106 255	116 255	+ 10 000
7	Utresor för avvisade och utvisade (<i>ram</i>)	204 202	204 202	
8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (<i>ram</i>)	30 218	30 218	
9	Utlänningsnämnden (<i>ram</i>)	67 000	67 000	
47	Minoritetspolitik			
1	Åtgärder för nationella minoriteter (<i>ram</i>)	10 437	10 437	
	SUMMA	6 981 155	8 241 155	+1 260 000

BILAGA 3

Regeringens och partiernas förslag till anslag för 2006 under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Belopp i 1000-tal kronor		Regeringens förslag					(c)
Anslag	Anslagstyp	(s, v, mp)	(m)	(fp)	(kd)	(c)	
10:1 Integrationsverket	(ram)	91 024	-50 000	-50 000	-61 024	-50 000	
10:2 Integrationsåtgärder	(ram)	108 120	-36 242		-42 500		
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	(ram)	1 526 193	+1 000 000				
10:4 Hemutrustningslån	(ram)	8 519					
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	(ram)	31 239	-31 239		+4 000		
10:6 Lärlingsintegration, anställningsföd (nytt anslag)	(ram)		+1 100 000				
12:1 Migrationsverket	(ram)	1 727 615	+50 000		+69 000		
12:2 Ersättningar och bostadskostnader	(ram)	2 112 000	+200 000		-300 000		
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	(ram)	291 833					
12:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden	(ram)	517 500					
12:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden	(ram)	149 000		+100 000			
12:6 Offentligt bidräde i utlänningsärenden	(ram)	106 255		+10 000			
12:7 Utresor för avvisade och utvisade	(ram)	204 202				-200 000	
12:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	(ram)	30 218					
12:9 Utlänningsnämnden	(ram)	67 000					
12:10 Nollställningsbeslut (nytt anslag)	(ram)				+250 000	+250 000	
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	(ram)	10 437					
Summa		6 981 155	+1 260 000	+982 519	+50 000	-80 524	